
Chronické srdeční selhání

Diagnostika a léčba

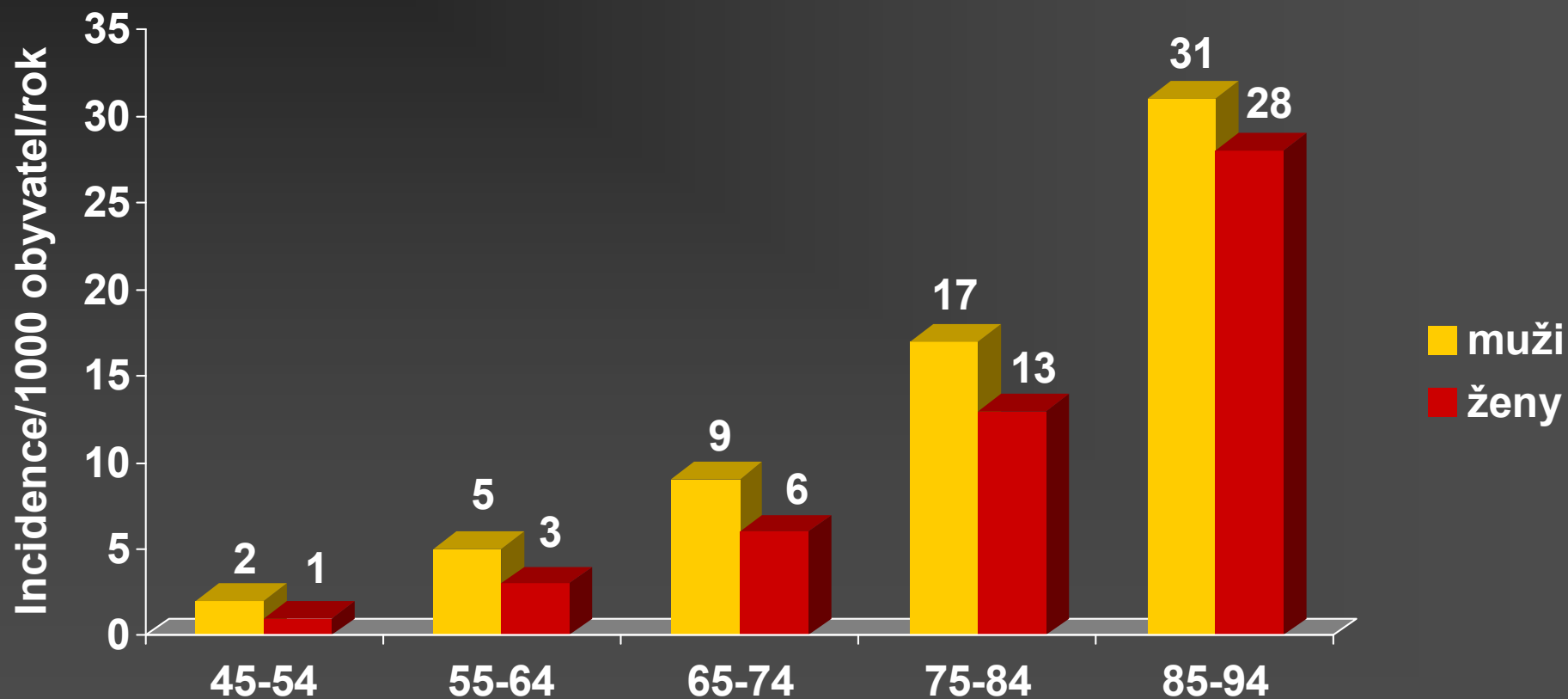
prof. MUDr. Jindřich Špinar, CSc.

Interní kardiologická klinika, Brno Bohunice

- **Prevalence symptomatického srdečního selhání v evropské populaci**
  - 0,4 – 2 %
  - prevalence významně narůstá s věkem
  - průměrný věk nemocných se srdečním selháním – 74 let
  - zvyšuje se na věk adaptovaná mortalita v důsledku srdečního selhání
- **Prevalence dysfunkce myokardu bez symptomů srdečního selhání**
  - prevalence podobná symptomatickému srdečnímu selhání

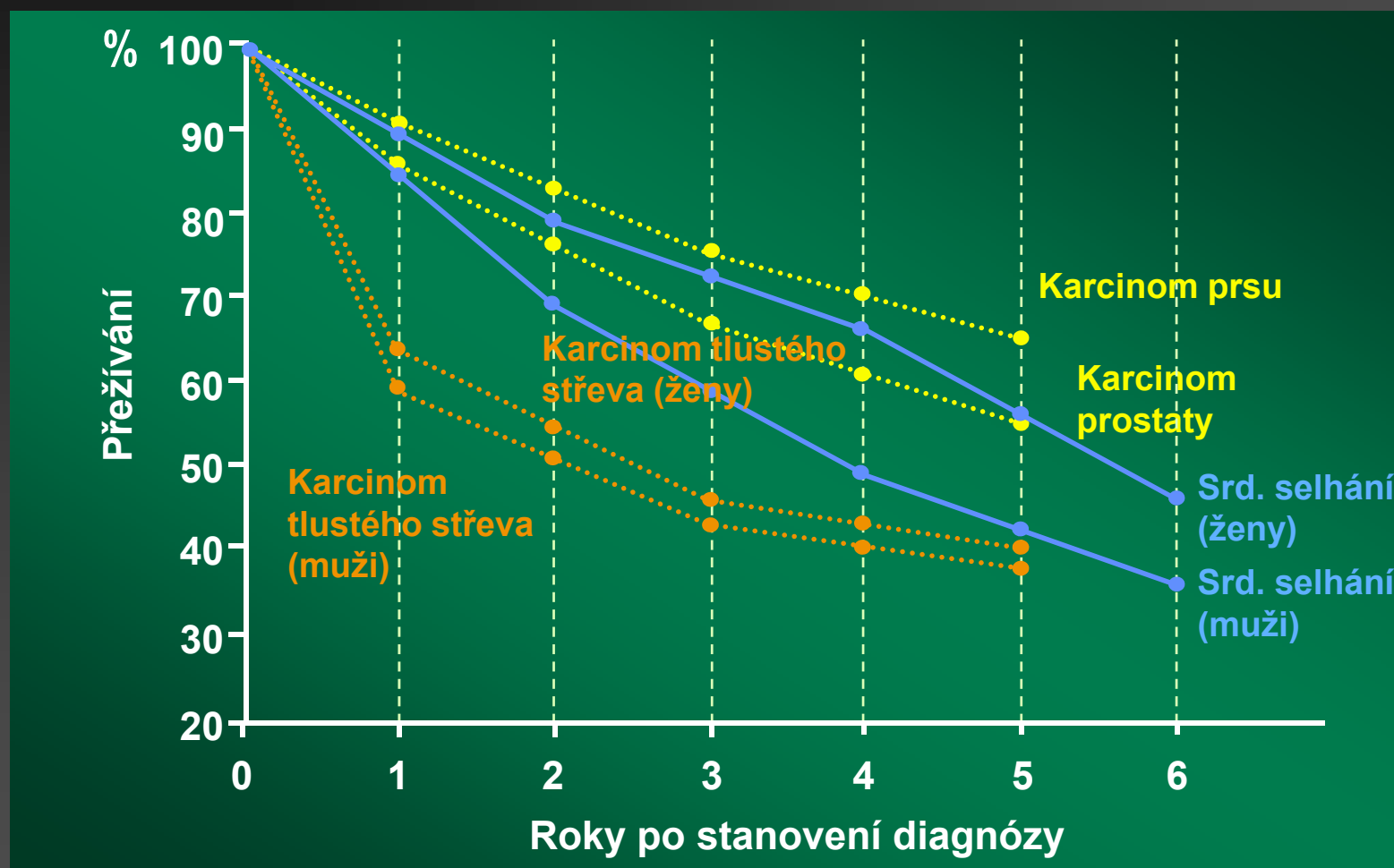
- Průměrný věk při první manifestaci ... 76 let
- 50% přežití bylo v roce 1950 2 roky, v roce 2000 4 roky
- ICHS jako etiologie je v 50% u nemocných < 75 let
- ICHS jako etiologie je v 90% u nemocných > 75 let
- Mortalita je 25% do roka od první manifestace
- Mortalita je < 10% za rok po přežití prvního roku
- Náklady tvoří 2% zdravotnického rozpočtu
- Hospitalizace tvoří 5% akutních příjmů
- Hospitalizovaní nemocní tvoří 10% obloženosti

Incidence srdečního selhání ve věkových kategoriích - údaje z Framinghamské studie

- **Prognóza srdečního selhání je vážná**
  - zejména není-li možné odstranit vyvolávající příčinu
  - 50 % pacientů zemře v průběhu 4 let od stanovení diagnózy
  - více než 50 % nemocných s těžkým srdečním selháním (NYHA IV) zemře v průběhu 1 roku
- **Prognóza asymptomatické dysfunkce myokardu**
  - U většiny nemocných se rozvine manifestní srdeční selhání (SOLVD – Prevention Trial)

Prognóza srdečního selhání

Křivky přežívání u srdečního selhání a různých forem rakoviny u mužů a žen ve věku 55-74 let. (Údaje jsou převzaty z Framingham Study a Norwegian Cancer Registry, Oslo, 1980)

Prognóza

	<i>úmrtnost do 1 roku (%)</i>	<i>průměrné přežití (roky)</i>
NYHA I	< 5	> 10
NYHA II	5 – 10	7
NYHA III	10 – 20	4
NYHA IV	20 - 40	2

■ Chronické srdeční selhání

- nejčastější forma, často se může akutně zhoršit
(definice dále)

■ Akutní srdeční selhání

- *akutní kardiogenní dyspnoe* se známkami plicní kongesce
- až edém – *plicní edém*
- *kardiogenní šok* – charakterizován nízkým arteriálním tlakem, oligurií, chladnou periferií

■ Systolické srdeční selhání

- klesá kontraktilita (stažlivost) myokardu => pokles ejekční frakce a srdečního výdeje

■ Diastolické srdeční selhání

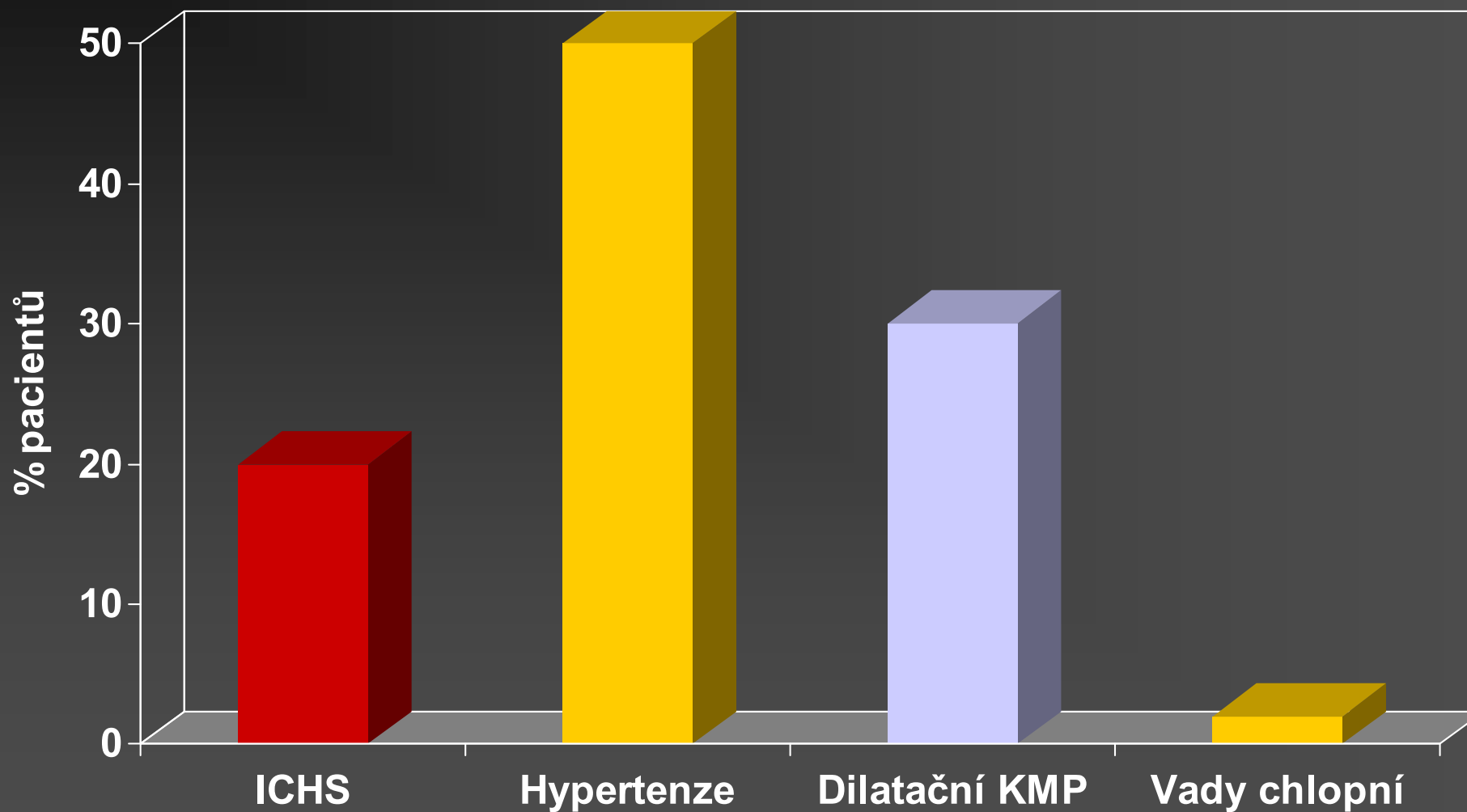
- pokles poddajnosti srdečních komor (vzestup tuhosti) a zhoršení roztažitelnosti komor => zhoršené plnění srdečních komor (EF zůstává normální)

- **Srdeční selhání je klinický syndrom, jehož diagnóza se opírá o anamnézu, fyzikální vyšetření a další speciální vyšetření. U nemocných se srdečním selháním se vyskytují:**

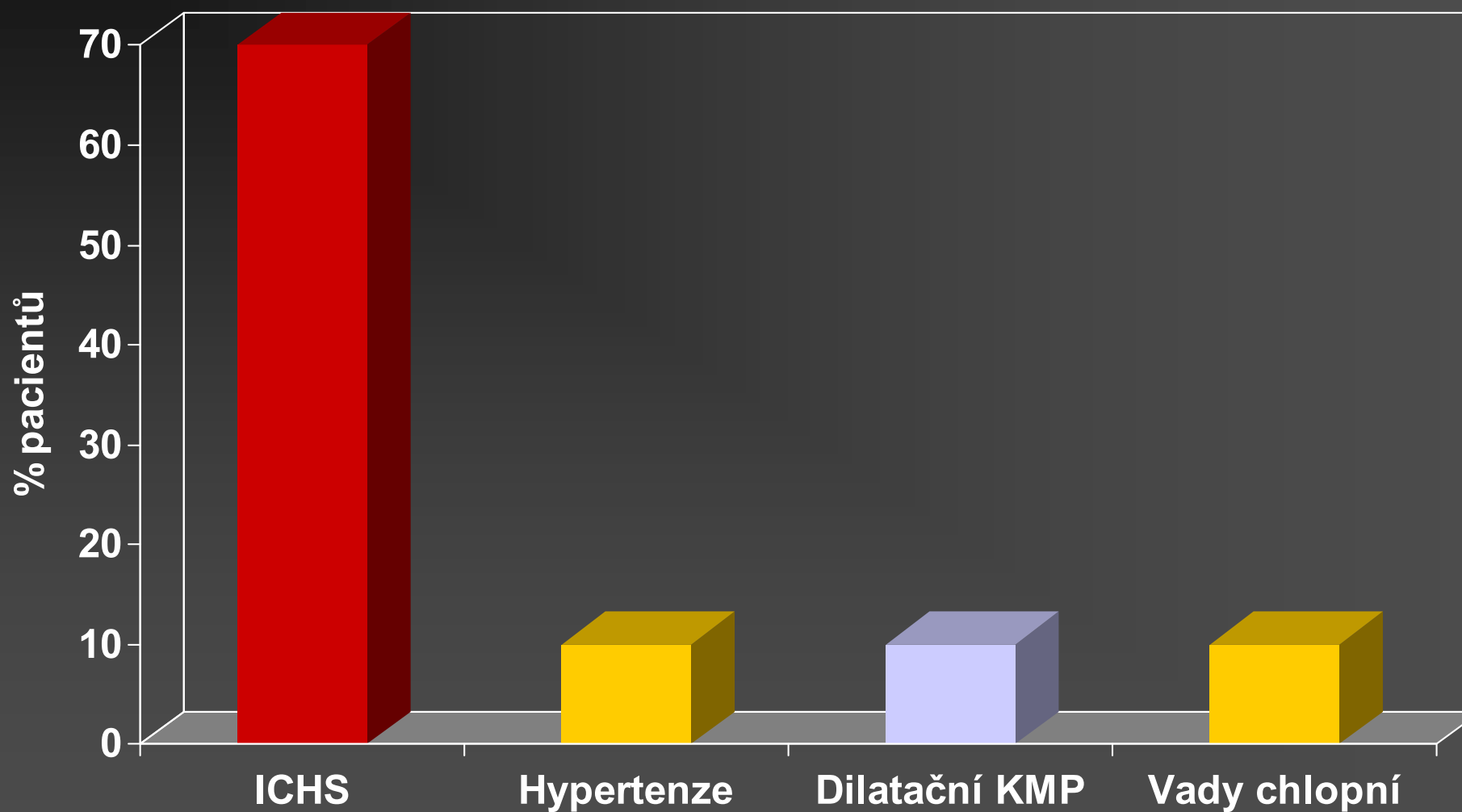
- symptomy srdečního selhání v klidu nebo při zátěži (přehled symptomů dále)
- porušená srdeční funkce (v klidu) – systolická, diastolická nebo obě
- pozitivní odpověď na léčbu zaměřenou na srdeční selhání (v případě, že diagnóza je nejistá!)

Pro stanovení diagnózy srdečního selhání by měly být splněny první dvě kritéria.

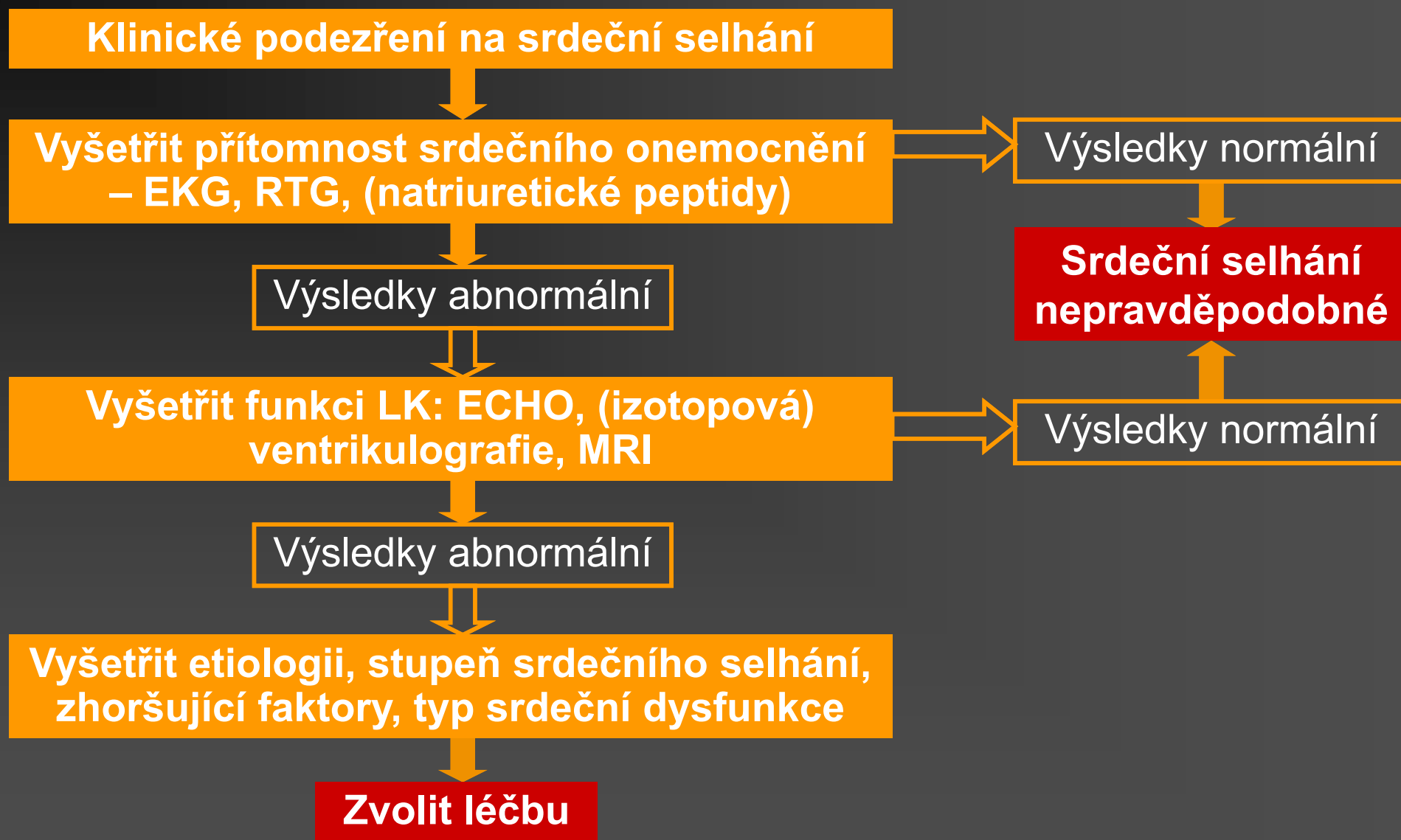
Etiologie CHSS – Framinghamská data 1950-1970

Etiologie CHSS – Evropská data 1990-2000

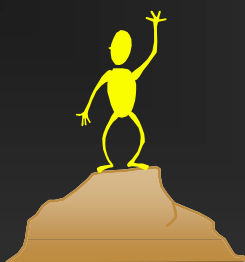

Algoritmus diagnostiky srdečního selhání

Klasifikace NYHA (New York Heart Association)

Třída I

Bez omezení činnosti.

Každodenní námaha nepůsobí pocit vyčerpání, dušnost, palpitace nebo anginu pectoris

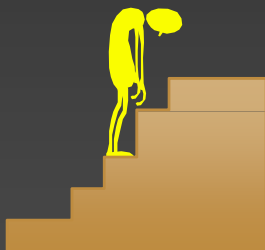
Třída II

Menší omezení tělesné činnosti.

Každodenní námaha vyčerpává, způsobuje dušnost, palpitace nebo anginózní bolest.

Třída III

Značné omezení tělesné činnosti.

Již nevelká námaha vede k vyčerpání, dušnosti, palpitacím nebo anginózním bolestem. V klidu bez obtíží.

Třída IV

Obtíže při jakékoliv tělesné činnosti jsou invalidizující.

Dušnost, palpitace nebo anginózní bolest přítomny i v klidu.

- **RTG srdce a plic by měl být součástí primárního diagnostického vyšetření u všech pacientů s podezřením na srdeční selhání**
  - normální náleznévylučuje srdeční selhání
  - zvětšení srdečního stínu
    - podporuje diagnózu srdečního selhání
    - může být provázeno změnami srdeční kontury
    - pro posouzení velikosti – kardiotorakální index (poměr šířky srdečního stínu/šířky hrudníku) $> 0,5$ = patologický nález
  - posouzení rozsahu a závažnosti plicního městnání
    - redistribuce plicní kresby<intersticiální plicní edém<alveolární edém

RTG srdce a plic

Srdeční selhání

Normální nález

DIAGNÓZA CHSS

RTG S+P

- **KTI > 50%**
- **Plicní městnání**

- 0 = fyziologický nále
- I = překrvení horních plicních polí
- II = intersticiální plicní edém
- III = alveolární plicní edém

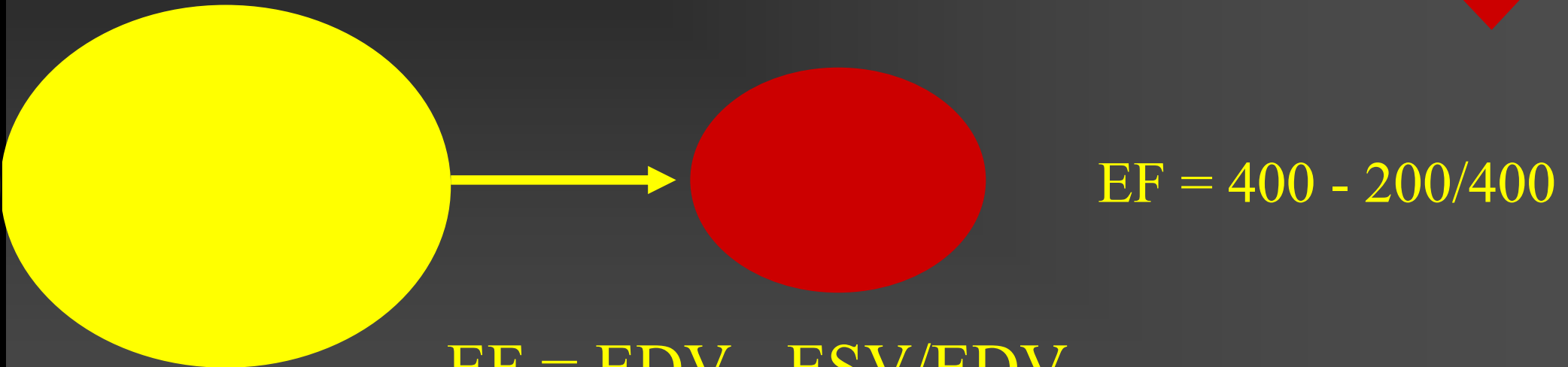

- **Umožní objektivní průkaz srdeční dysfunkce v klidu** (nutná podmínka pro stanovení diagnózy srdečního selhání)
  - klíčová metoda, která hodnotí:
    - velikost levé komory
    - hodnotu ejekční frakce (ukazatel systolické funkce)
    - hypertrofii levé komory
    - potenciální příčiny srdečního selhání: segmentální poruchy kinetiky (hypo-, a-, dyskinéza), chlopenní vady, konstriktivní perikarditida aj.
  - echokardiografie ve spojení s dopplerovským vyšetřením:
    - umožňuje vyšetřit transmitrální průtok a průtok v plicních žilách
    - umožňuje posoudit diastolickou funkci

DIAGNÓZA CHSS ECHOKARDIOGRAFIE

■ EJEKČNÍ FRAKCE

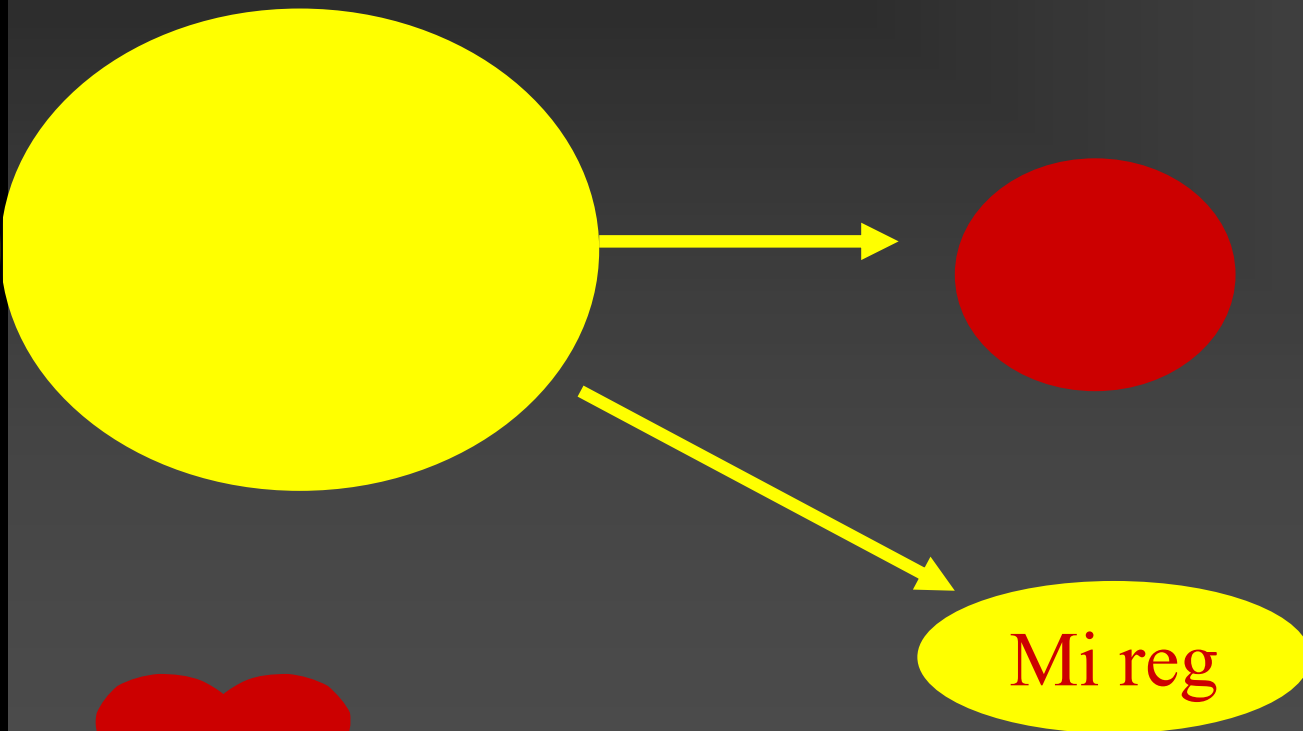

$$EF = EDV - ESV/EDV$$

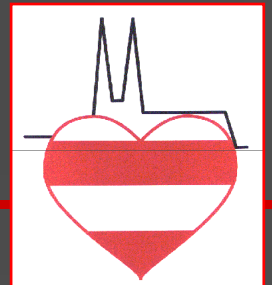

DIAGNÓZA CHSS ECHOKARDIOGRAFIE

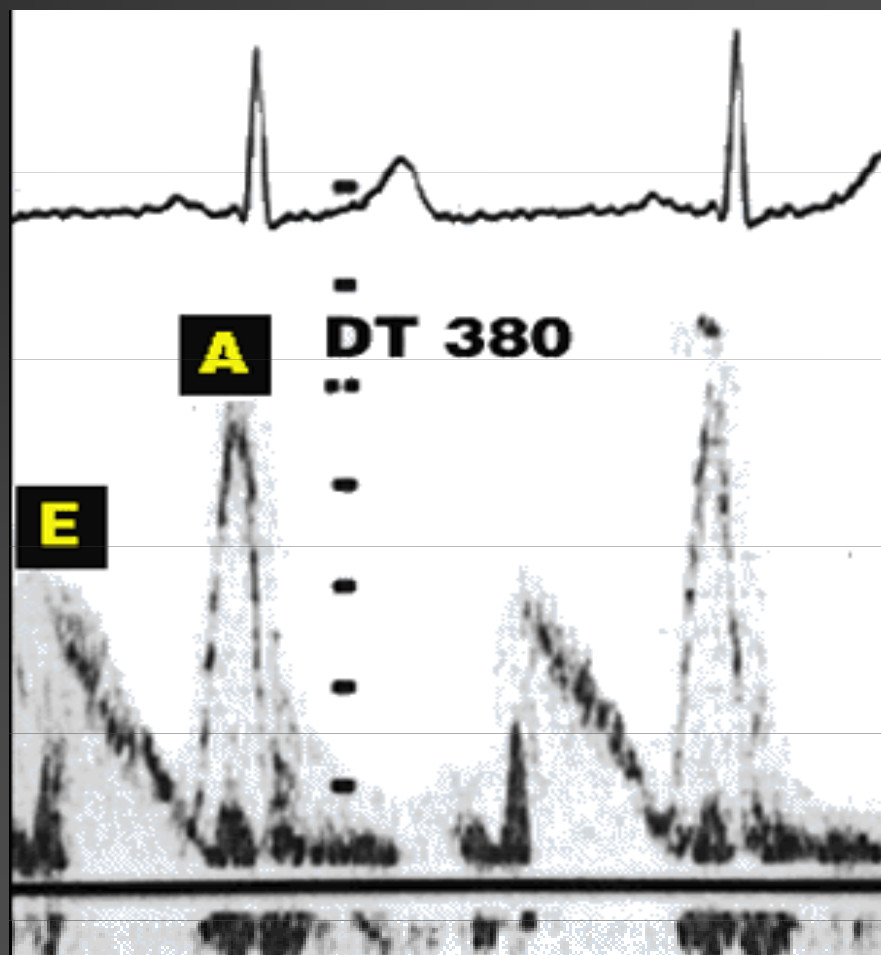
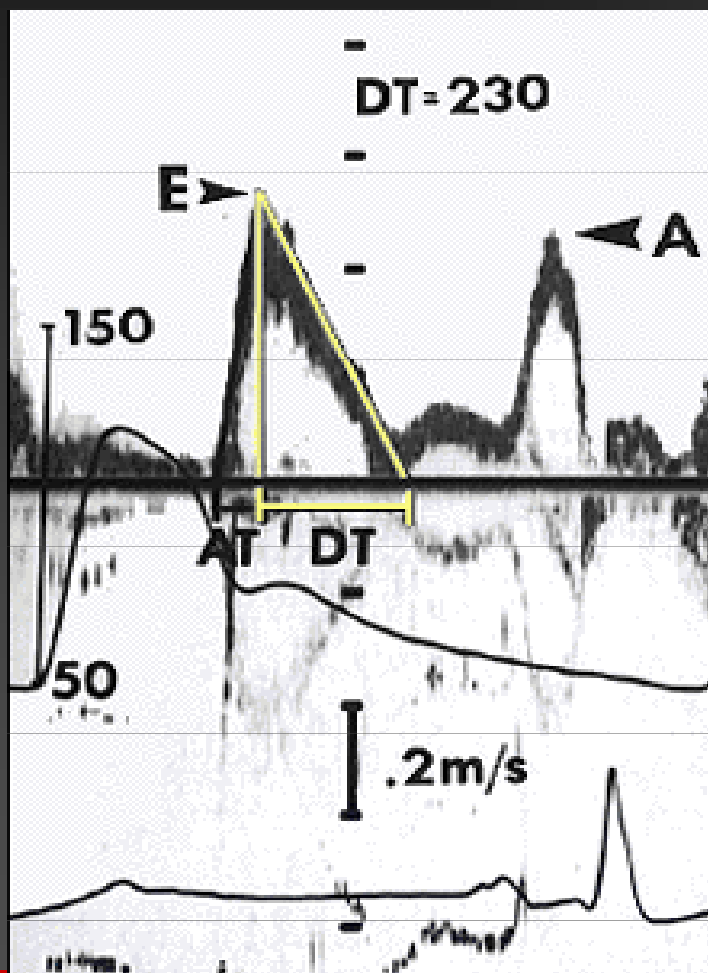
■ EJEKČNÍ FRAKCE

$$EF = 400 - 200/400$$

DIAGNÓZA CHSS ECHOKARDIOGRAFIE E/A

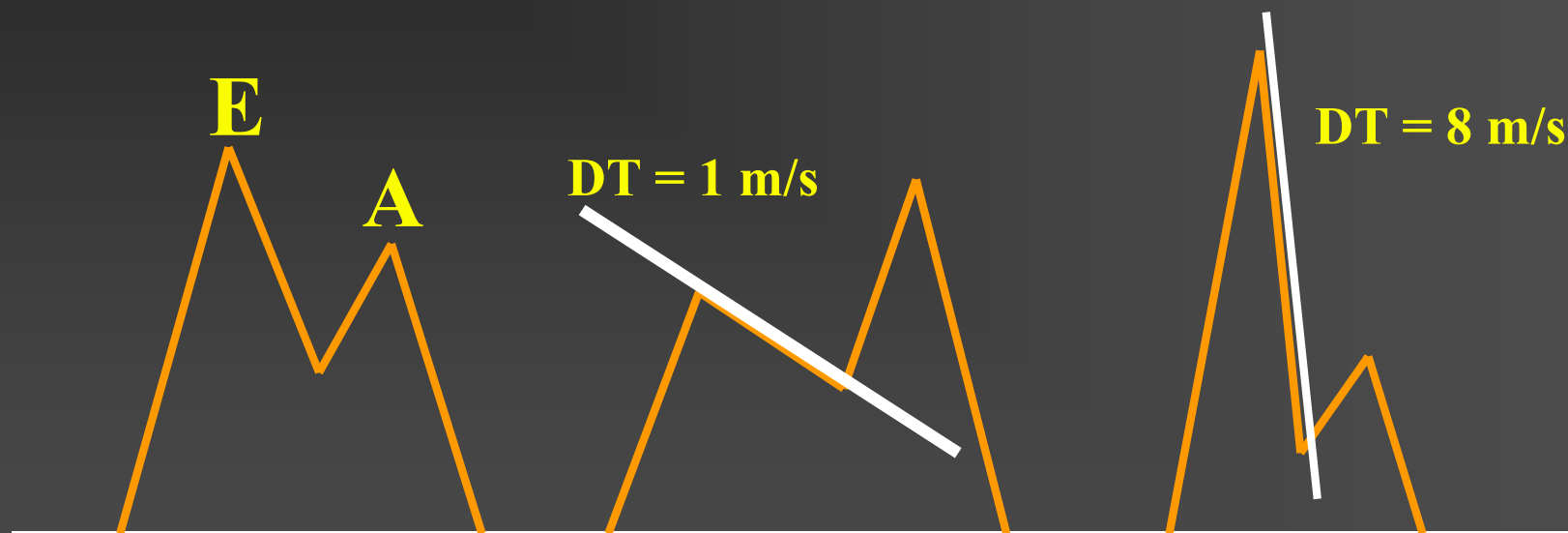

DIASTOLICKÁ DYSFUNKCE

$E:A \geq 1,0$

$E:A < 1,0$

$E:A \gg 1,0$

Norma

Porucha diast.
plnění

Restriktivní
plnění

JE TRANSMITRÁLNÍ DOPPLEROVSKÁ KŘIVKA NORMÁLNÍ NEBO PSEUDONORMALIZOVANÁ?

©REUTERS

UDĚLEJ VALSALVŮV MANÉVR

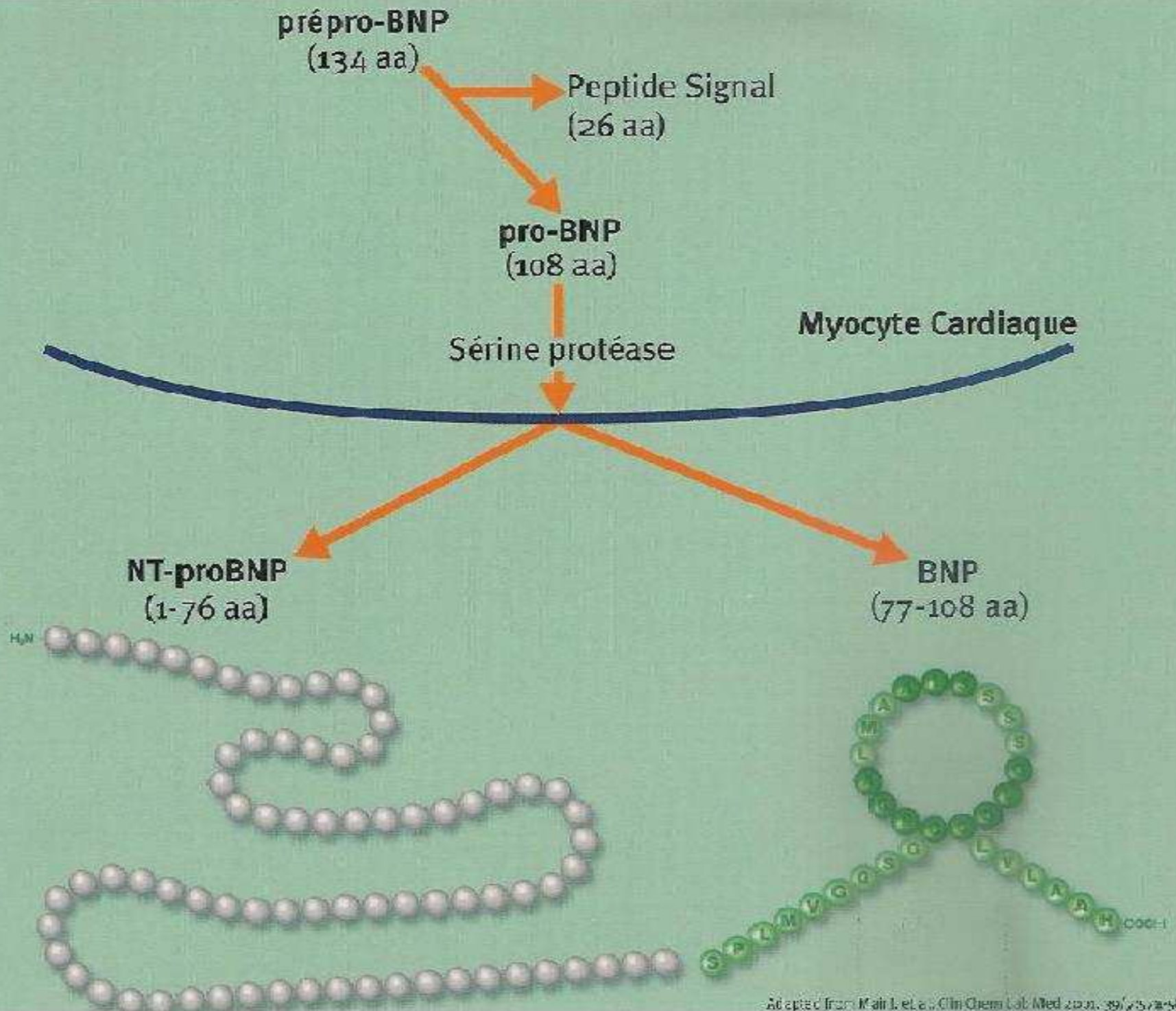
začátek

vrchol

konec

zotavení

Adapted from Maillet, et al., Clin Chem Lab Med 2001; 39(2):245-58

AKUTNÍ DUŠNOST

Klinika, RTG, EKG, NT-proBNP

NT-pro BNP
< 300 pg/ml

NT-pro BNP
300- 1800 pg/ml

NT-proBNP
>1800pg/ml

ASS nepravděpodobné

ASS méně
pravděpodobné

SS velmi
pravděpodobné

DYSPNOA

Klinika, RTG, EKG, BNP

BNP < 100 pg/ml

BNP 100-500 pg/ml

BNP > 500 pg/ml

SS nepravděpodobné

ECHO

SS velmi pravděpodobné

Cílem léčby srdečního selhání je:

■ Prevence

- Primární prevence - léčba onemocnění vedoucích k srdeční dysfunkci a srdečnímu selhání
- Sekundární prevence - léčba již vzniklé srdeční dysfunkce k srdečnímu selhání

■ Snížení morbidity

- Zlepšení nebo udržení kvality života pacienta

■ Snížení mortality

- prodloužení života pacienta

- Režimová a dietní opatření
- Farmakologická léčba
- Chirurgická a podpůrná léčba

- < 1980 Režimová a dietní opatření, D + D
- 1980-90 D + D + vasodilatace
- 1990-99 ACE-I, AIIA, BB, ALDO
- > 2000 ICD, BIV ..... ???

Léčebné možnosti – nefarmakologická léčba

Režimová a dietní opatření

- snížení tělesné hmotnosti při nadváze či obezitě
- omezení příjmu kuchyňské soli na $< 4-5$ g NaCl/den
- abstinence alkoholu
- abstinence kouření
- přiměřené tělesné cvičení (klidový režim jen při akutním srdečním selhání)

Režimová a dietní opatření u srdečního selhání

- **životní aktivita** edukace pacienta, pravidelné vážení – monitorace přírůstku hmotnosti, zaměstnání, sexuální aktivita
- **cvičení a odpočinek** pravidelný kondiční trénink v domácím prostředí (rotoped) nebo v rehabilitačních centrech, pravidelná psychická hygiena
- **dieta** udržení/dosažení ideální hmotnosti, pravidelná vyvážená strava častěji a v menších dávkách, dostatek ovoce/zeleniny, příjem soli < 4-5 g/den

Režimová a dietní opatření u srdečního selhání

■ cestování

nejsou doporučovány dlouhotrvající lety (riziko dehydratace, otoků), krátkodobé lety vhodnější než dlouhodobé přesuny autobusem

---

■ sexuální aktivita

NYHA I-II: bez omezení při dostatečné informovanosti nemocného
NYHA III-IV: vysoké riziko dekompenzace u žen ochrana před početím

---

■ očkování

vhodné je očkování proti chřipce (snížení rizika zhoršení srdečního selhání pro vzniklou infekci)

Léčebné možnosti – farmakologická léčba

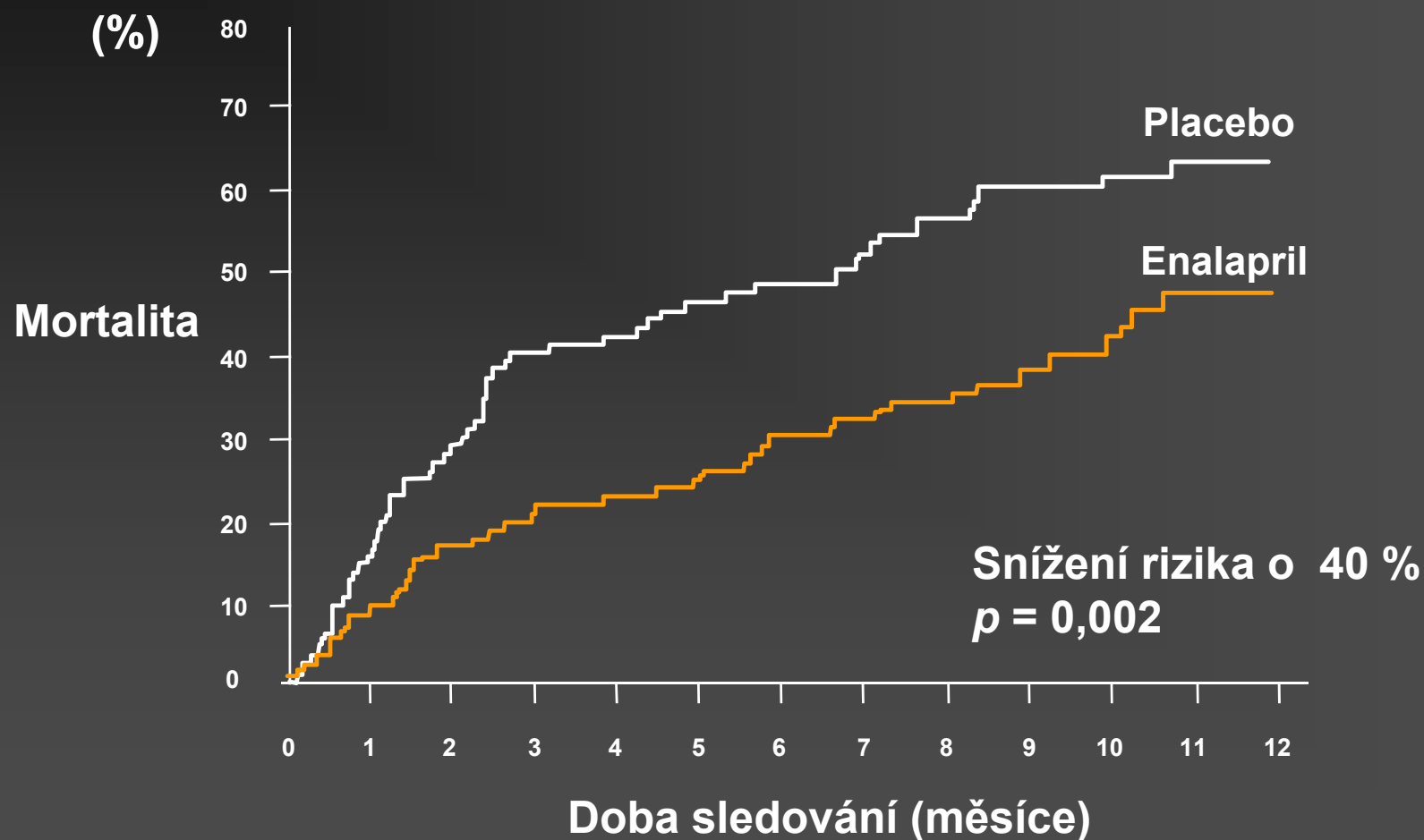
Farmakologická léčba

- inhibitory angiotenzin konvertujícího enzymu (ACE-I)
- blokátory receptorů pro angiotenzin II (ARB, AIIA)
- betablokátory
- diuretika
- digoxin
- vazodilatancia
- antikoagulancia, antiagregancia
- amiodaron

Inhibitory ACE – CONSENSUS I

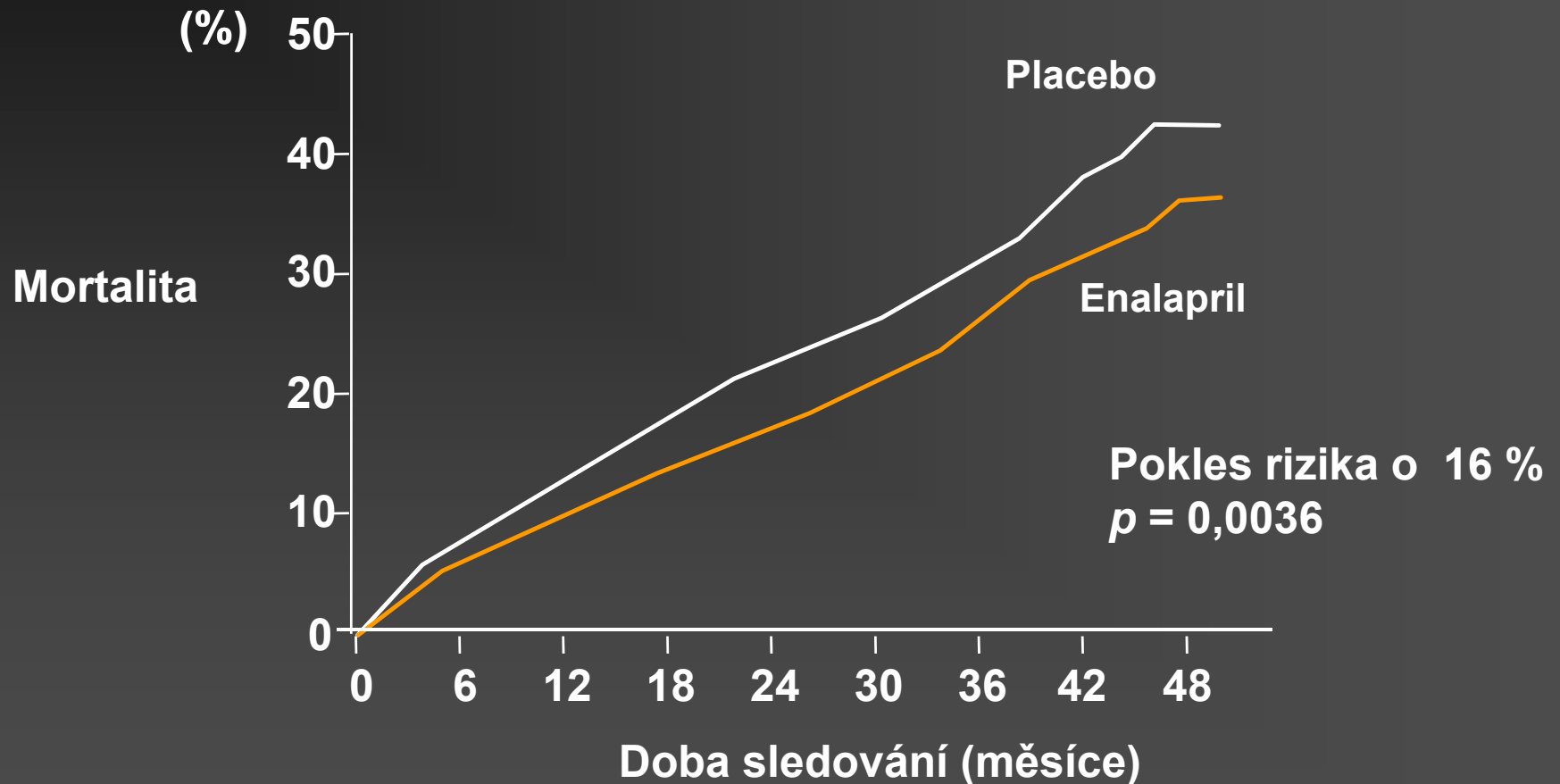
Co-Operative North-Scandinavian ENalapril SURvival Study I

CONSENSUS Trial Study Group *N Engl J Med* 1987;316:1429-1435

Inhibitory ACE – SOLVD léčebná větev

Studies Of Left Ventricular Dysfunction – Treatment study

SOLVD Investigators *N Engl J Med* 1991;325:293-302

Studie s inhibitory ACE u CHSS

metaanalýza studií s chronickým srdečním selháním

Mortalita

inhibitory ACE (%)

kontroly (%)

NYHA I

3,2

4,9

NYHA II

13,7

18,2

NYHA III

16,5

23,8

NYHA IV

28,1

45,1

NYHA I

SOLVD Preventivní

HOPE, EUROPA
PEACE

NYHA II - III

SOLVD Léčebná

SAVE
AIRE, TRACE ...

NYHA III - IV

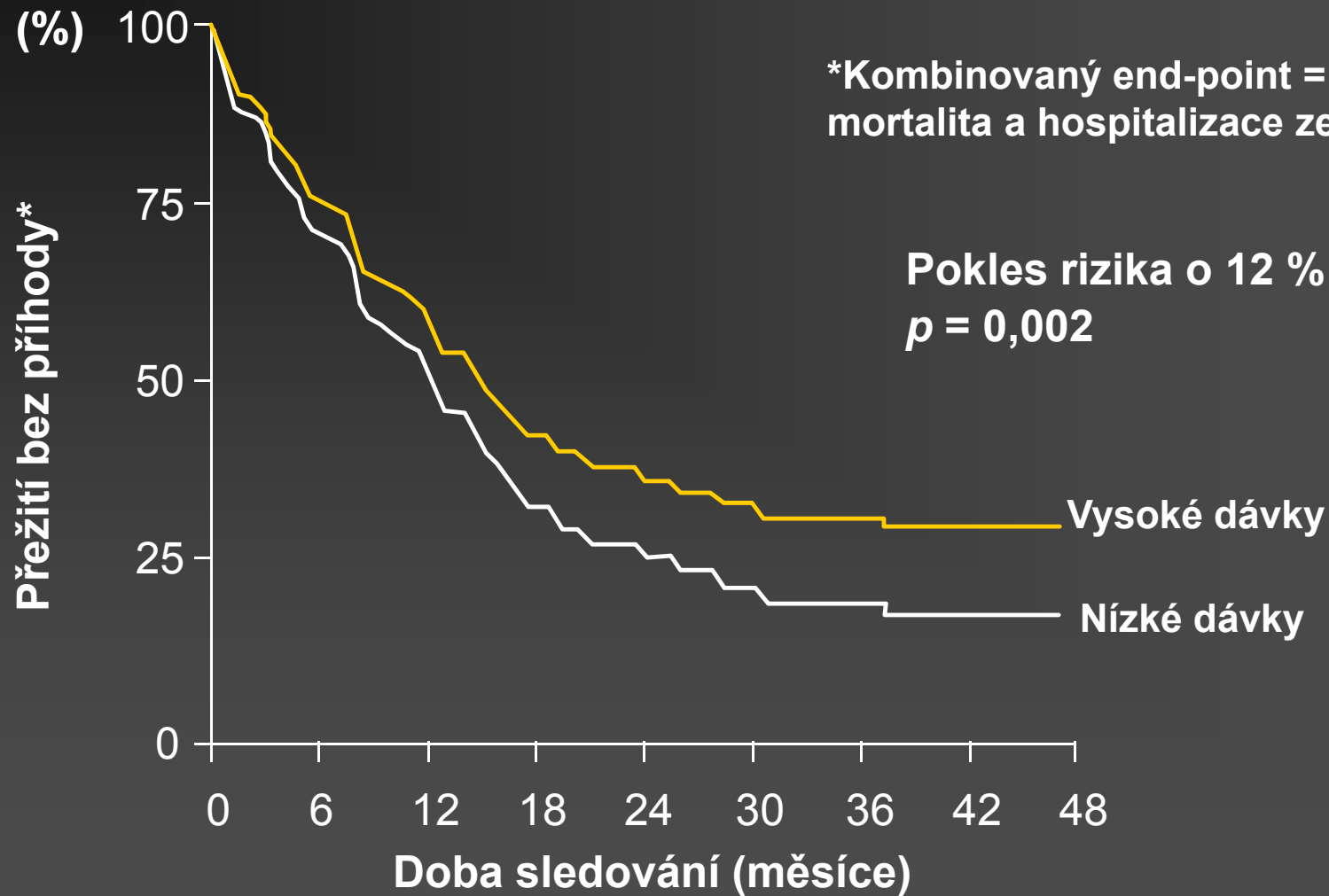

CONSENSUS

V- HEFT II

Inhibitory ACE - ATLAS

Assesment of Treatment with Lisinopril And Survival Study

Packer M *et al*, *Circulation* 1999;100: 2312-2318

- HOSPITALIZACE – 19 %
- KV HOPSITALIZACE – 16 %
- CHSS HOSPITALIZACE – 24 %

VYSOKÁ DÁVKA

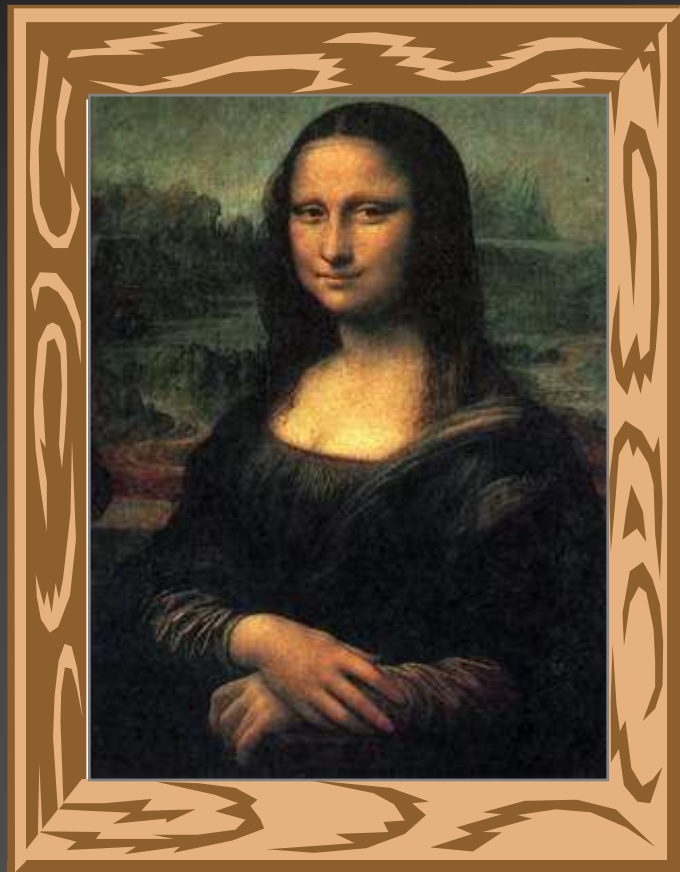
Inhibitory ACE – V JAKÝCH DÁVKÁCH?

Doporučené denní dávky inhibitorů ACE u srd. selhání

Přípravek	Úvodní dávka (mg)	Cílová dávka (mg)
Benazepril	1 x 2,5	2 x 5-10
Kaptopril	3 x 6,25	3 x 25-50
Cilazapril	1 x 0,5	1 x 2,5
Enalapril	1 x 2,5	2 x 10
Fosinopril	1 x 10	1 x 20
Lisinopril	1 x 2,5	1 x 20
Moexipril	1 x 3,75	1 x 12
Perindopril	1 x 2	1 x 4-8
Quinapril	1 x 2,5-5	2 x 5-10
Ramipril	1 x 1,25-2,5	1-2 x 5
Spirapril	1 x 3	1 x 6
Trandolapril	1 x 0,5	1 x 2-4

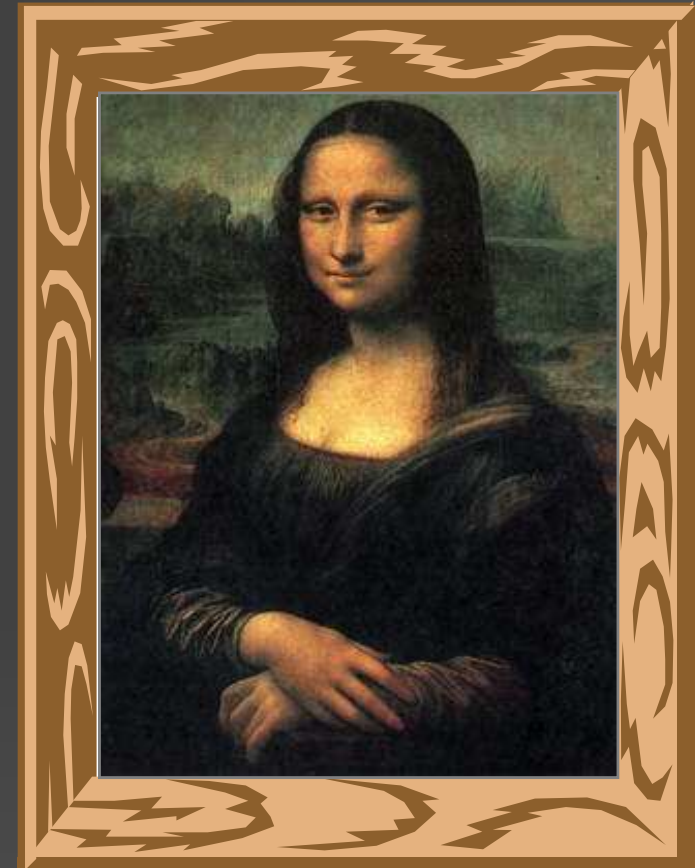
- Mají být všichni nemocní s chronickým srdečním selháním léčeni inhibitory ACE?

ANO!

**Pokud nejsou
kontraindikace**

- **Nebudou léčeni:**
  - **TKs < 90 mmHg**
  - **kreatinin > 250 (180) mmol/l**
  - **oboustranná stenóza arteria renalis**
  - **intolerance inhibitorů ACE**
  - **NYHA > IV**

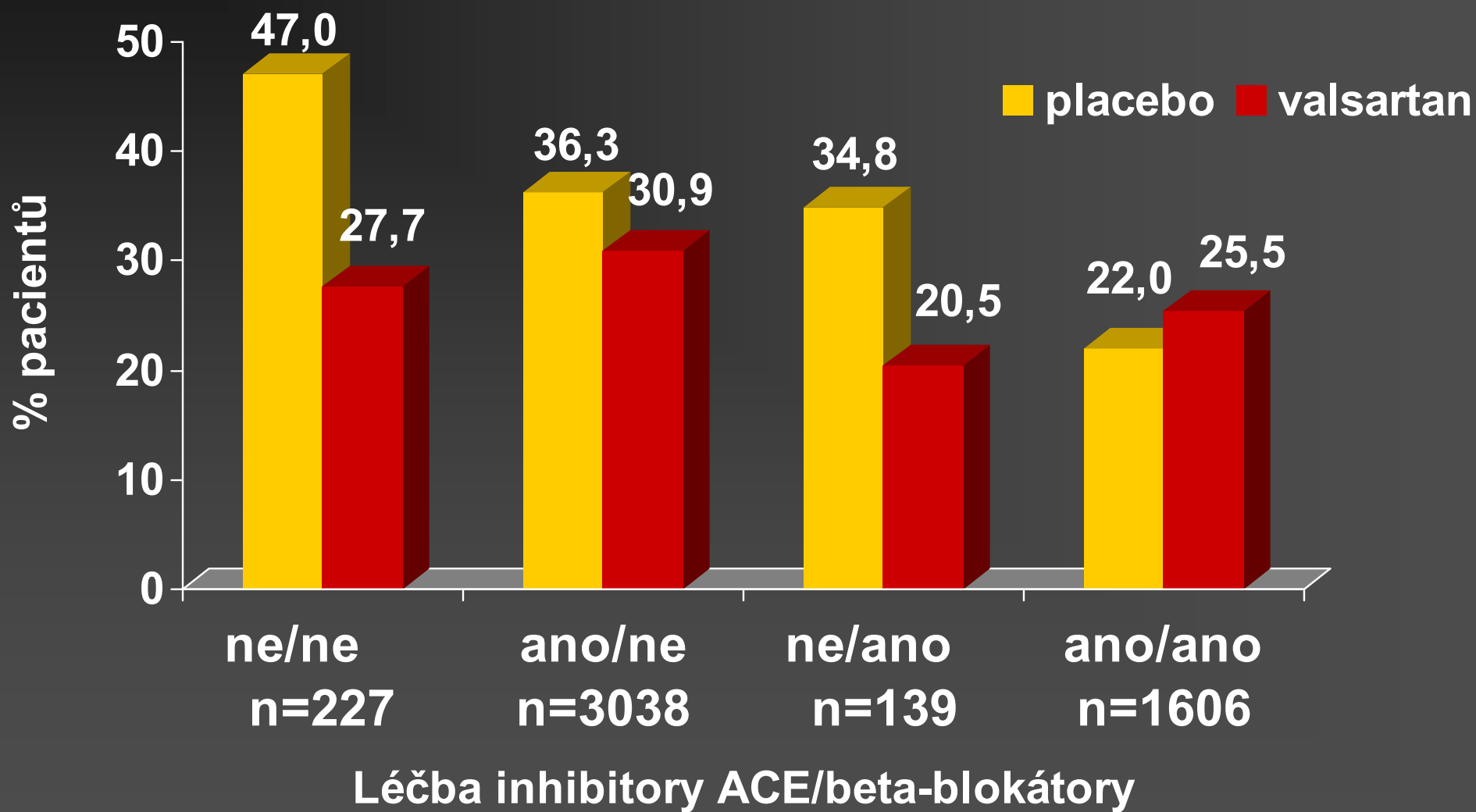
Blokátory receptorů ATII

- **Dosavadní poznatky o blokátorech receptorů ATII:**
  - neexistuje důkaz, že blokátory receptorů pro ATII jsou lepší než inhibitory ACE, proto se používají ***v případě intolerance inhibitorů ACE***
  - vliv kombinální léčby inhibitory ACE a blokátory receptorů pro ATII na snížení úmrtnosti nebyl potvrzen; tato kombinace však pravděpodobně snižuje počet hospitalizací a zlepšuje kvalitu života

Studie Val-HeFT

Kombinovaná celková mortalita a morbidita (inhibitor ACE/betablokátor)

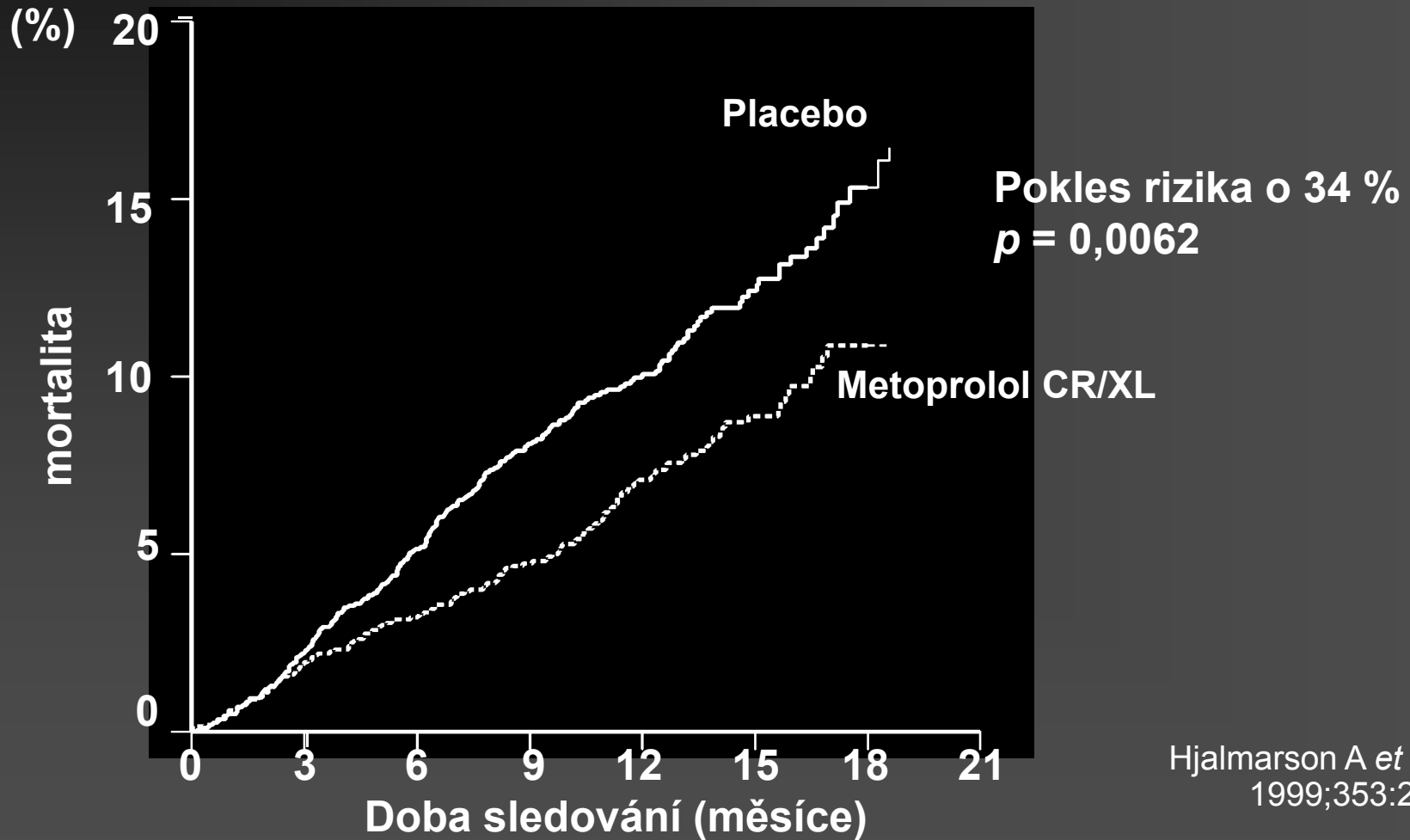
Blokátory receptorů ATII – V JAKÝCH DÁVKÁCH?

Doporučené denní dávky blokátorů receptorů ATII u srdečního selhání

Přípravek	Dávka (mg)
Candesertan	4 - 16
Irbesartan	150 - 300
Losartan	50 - 100
Valsartan	80 - 160
Telmisartan	40 - 80

Betablokátory – MERIT- HF

MEtoprolol CR/XL R randomized Intervention Trial in Congestive Heart Failure

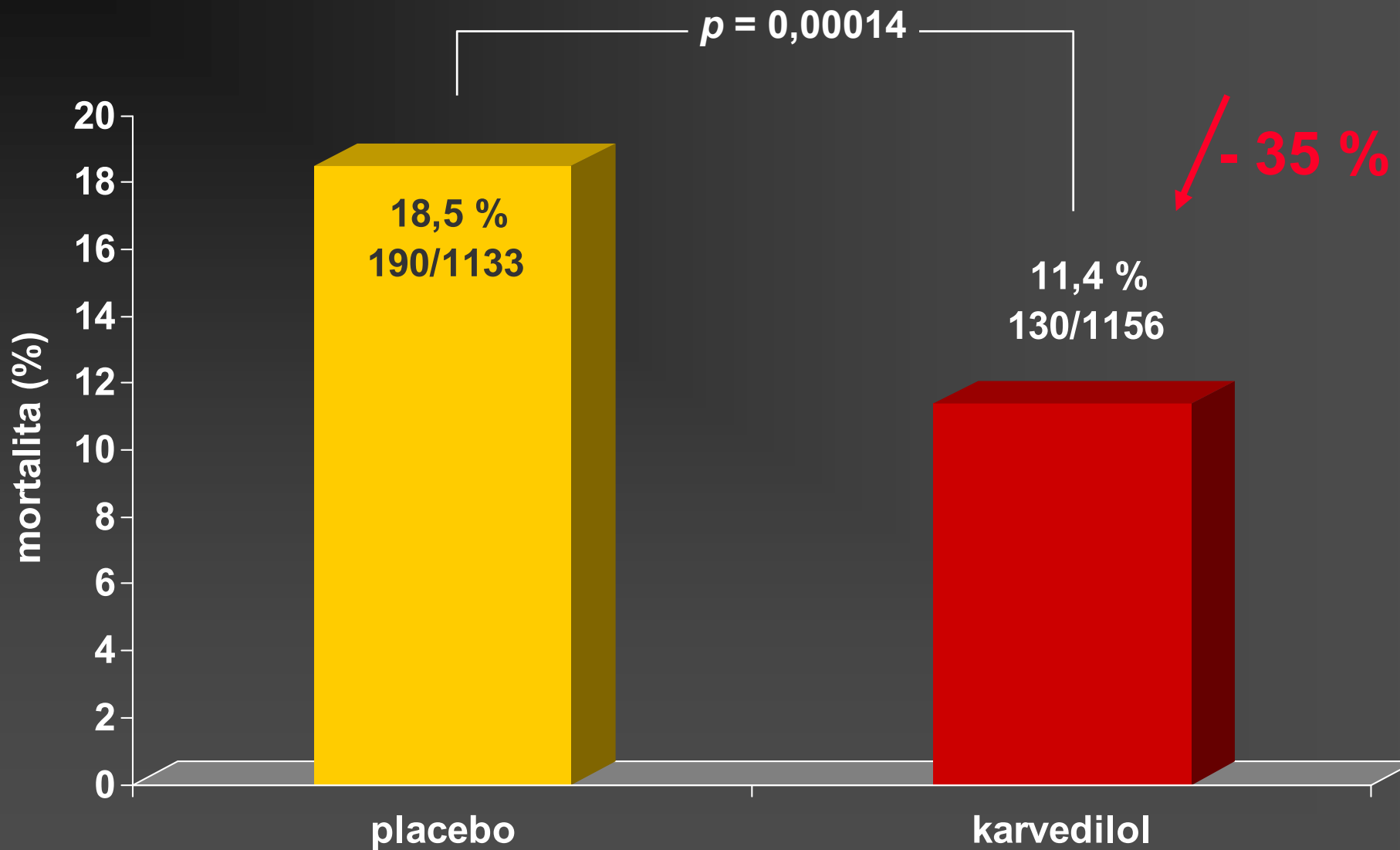
Betablokátory - COPERNICUS

Carvedilol Prospective Randomised Cumulative Survival Trial

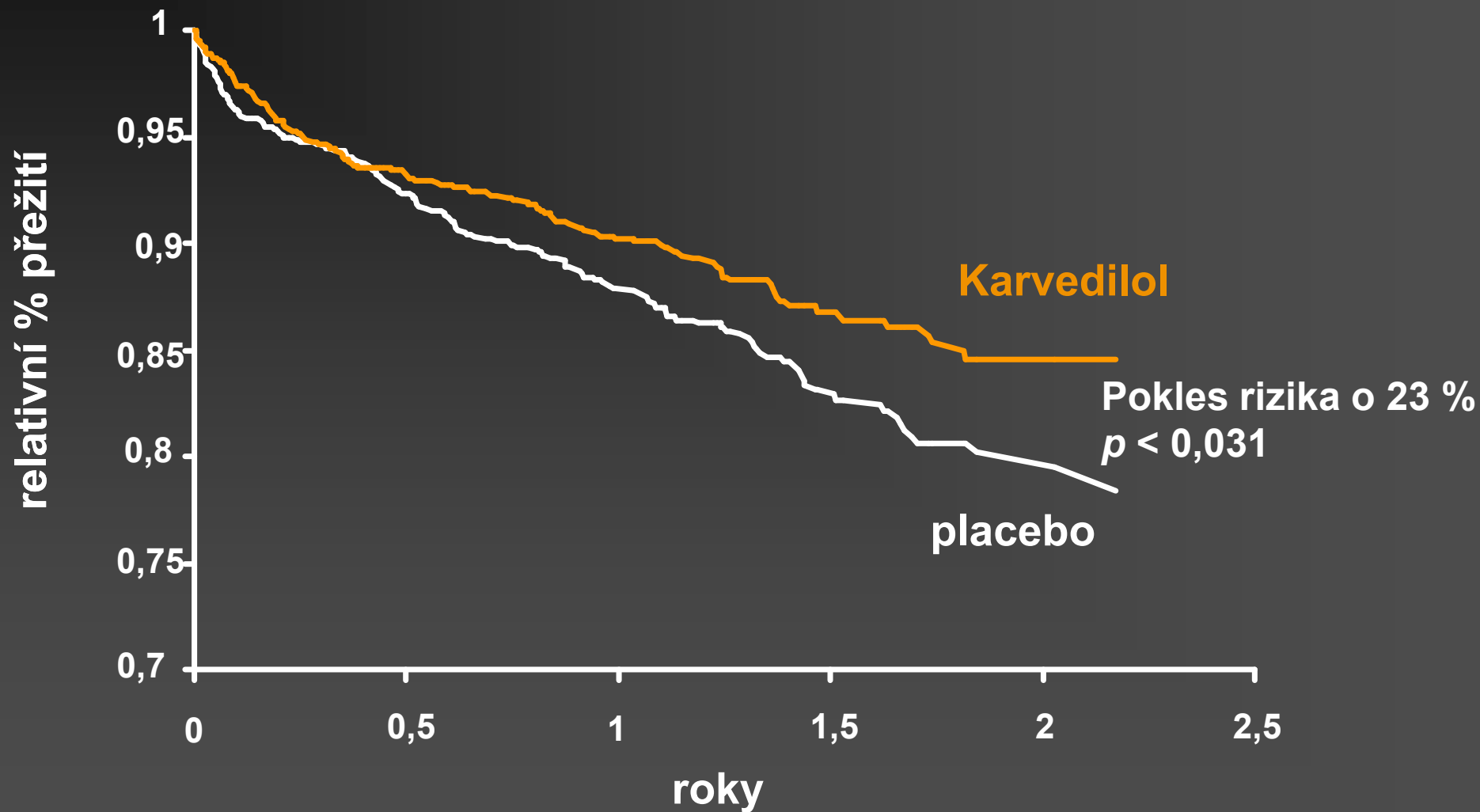
- **Vstupní kritéria**
  - > 18 let
  - EF < 25 %
  - NYHA IV

- **i. v. diuretika povolena**

Betablokátory - COPERNICUS

Betablokátory - CAPRICORN

Betablokátory – V JAKÝCH DÁVKÁCH?

Doporučené denní dávky betablokátorů v léčbě srdečního selhání

Přípravek	Úvodní dávka (mg)	Cílová dávka (mg)
Bisoprolol	1 x 1,25	1 x 10
Carvedilol	2 x 3,125-6,25	2 x 25-50
Metoprolol ZOK	1 x 12,5	1 x 200

ZOK – kinetika nultého řádu (Zero Order Kinetic)

- Mají být všichni nemocní s chronickým srdečním selháním léčeni betablokátozem?

ANO!

Pokud nejsou
kontraindikace

■ Nebudou léčeni:

- TF < 50/min
- TKs < 90 mmHg na inhibitech ACE
- astma bronchiale
- akutní zhoršení
- těžké pravostranné selhání

Diuretika – PROČ A KDY?

Proč a kdy podávat diuretika u srdečního selhání

Diuretika jsou základem symptomatické léčby při retenci tekutin, kde vedou k :

- zlepšení dušnosti
  - zlepšení tolerance zátěže
  - neexistují studie hodnotící vliv na mortalitu
-

Diuretika by měly být vždy podávány v *kombinaci s inhibitory ACE a betablokátory* (pokud nejsou kontraindikace)

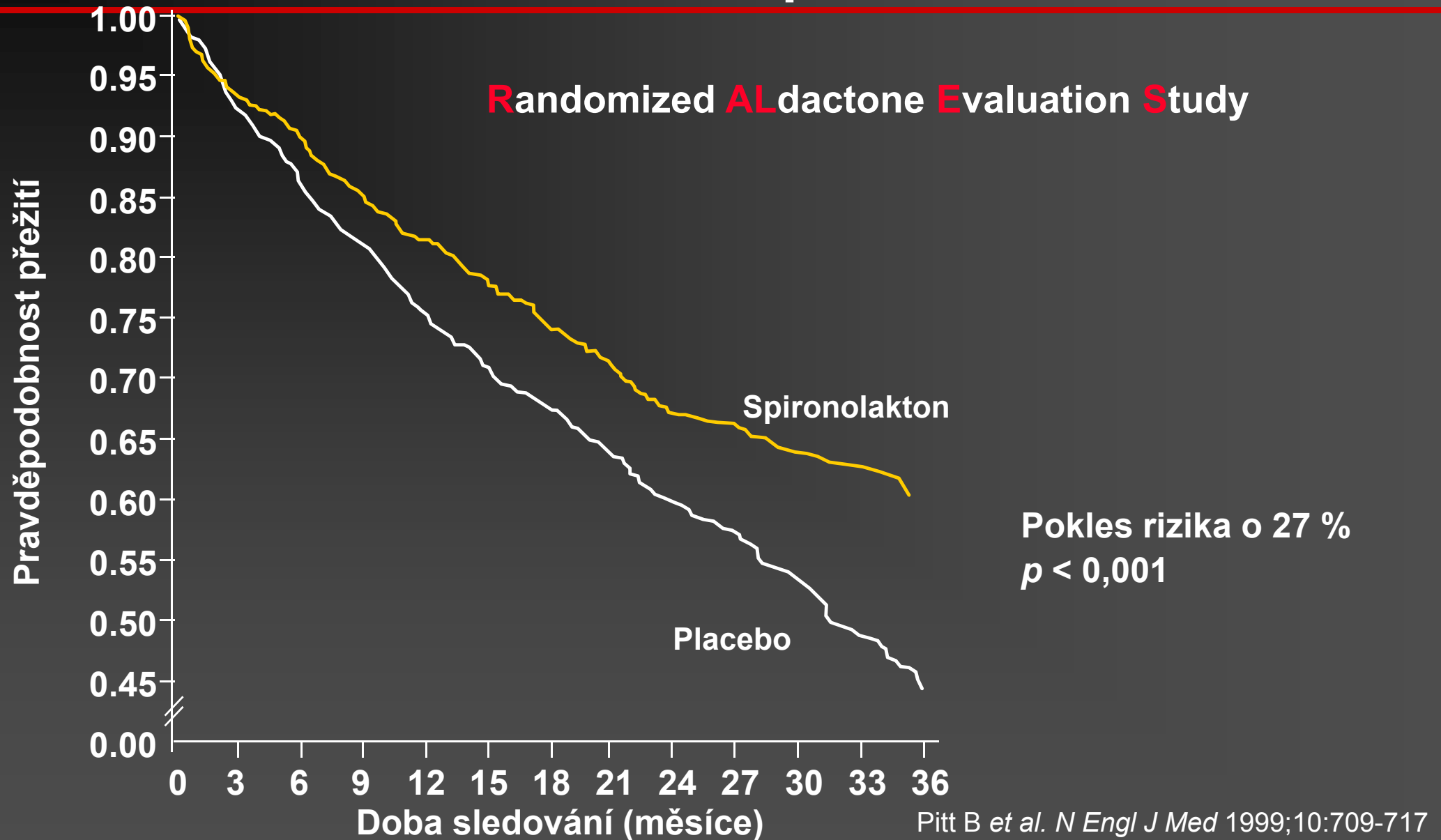
Diuretika nepodáváme u nemocných asymptomatických, bez otoků a bez dušnosti

Diuretika – V JAKÝCH DÁVKÁCH?

Dávkování diuretik u symptomatického srdečního selhání a přehled nejčastějších nežádoucích účinků

<i>Klíčková diuretika</i>	Denní dávka	NÚ
furosemid	20 – 250 mg/den	hypokalémie, hypomagnezémie, hyponatrémie
<i>Thiazidová diuretika</i>		
hydrochlorothiazid	25 – 50 mg/den	hypokalémie, hypomagnezémie, hyponatrémie
chorthalidon	25 mg/den nebo 50 mg obden	
<i>Kalium šetřící diuretika</i>		
amilorid	2,5 – 5 mg/den	hyperkalémie, rash
spironolakton	2 x 12,5-25 mg/den	hyperkalémie, gynekomastie

Spironolakton - RALES

Spironolakton – KOMU A KDY?

Indikace

- pacienti se symptomatickým středně těžkým až těžkým srdečním selháním (NYHA III – IV)
- léčba druhé volby (po inhibitech ACE a betablokátorech)

Opatrně/vyšetření specialistou

- významná renální insuficience (kreatinin > 250 μ mol/l)
- hyperkalémie (K^+ > 5,0 mmol/l)

Riziko lékových interakcí

- v kombinaci s inhibitory ACE, antagonisty receptorů pro ATII, jinými K^+ šetřícími diuretiky, při suplementaci K^+ - riziko hyperkalémie, nutná monitorace
- nesteroidní antirevmatika

Digoxin – PROČ A KDY?

Proč a kdy podávat digoxin u srdečního selhání I

Digoxin je indikován při tachyfibrilaci síní u všech stadií srdečního selhání, bez ohledu na to, zda komorová dysfunkce je nebo není její příčinou, kde vede ke:

- zpomalení frekvence komor
  - a tím ke zlepšení funkce levé komory a symptomů srdečního selhání.
-

Kombinace betablokátoru a digoxinu se v této indikaci jeví účinnější než monoterapie.

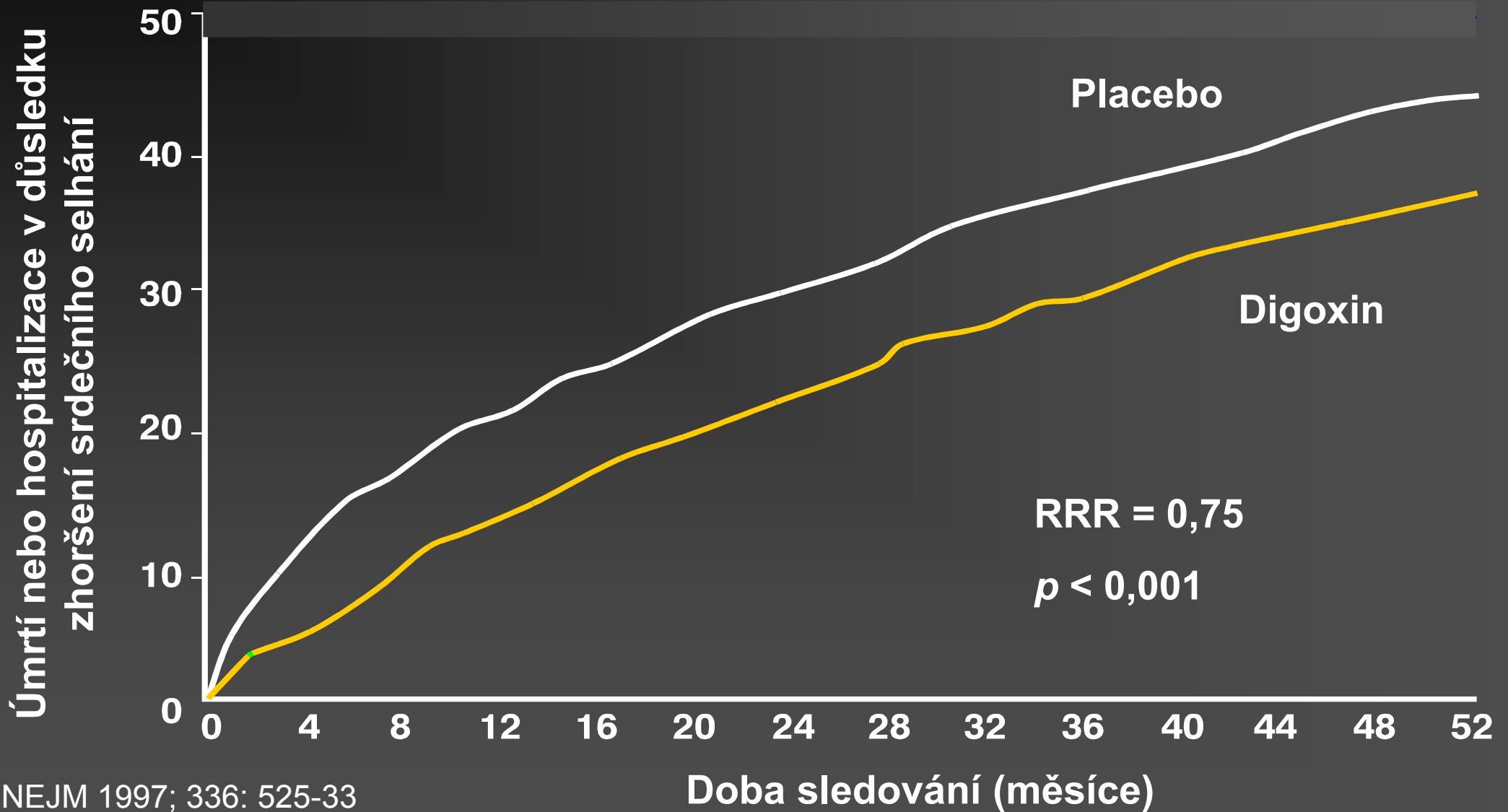
Proč a kdy podávat digoxin u srdečního selhání II

U *nemocných se sinusovým rytmem* a přetrvávajícími symptomy i přes léčbu inhibátorem ACE a diuretiky vede přidání digoxinu k:

- příznivému ovlivnění symptomů
- snížení počtu hospitalizací pro zhoršení srdečního selhání (bez vlivu na mortalitu).

Digoxin – studie DIG

NEJM 1997; 336: 525-33

Antiagregancia – JAK A KDY?

Kyselina acetylsalicylová (ASA)

Indikace

- u všech nemocných, kde příčinou srdečního selhání je ischemická choroba srdeční
-

Dávkování

- 100 mg/den

Antikoagulancia – JAK A KDY?

Jak a kdy podávat antikoagulancia u srdečního selhání

Indikace

Antikoagulační léčba je vhodná u nemocných s chronickým srdečním selháním a:

- anamnézou systémové nebo plicní embolie
- fibrilací síní
- intrakardiálním trombem
- po rozsáhlém Q-infarktu myokardu přední stěny s aneurysmatem
- výraznou dilatací levé komory neischemické etiologie
- ejekční frakcí pod 20 %

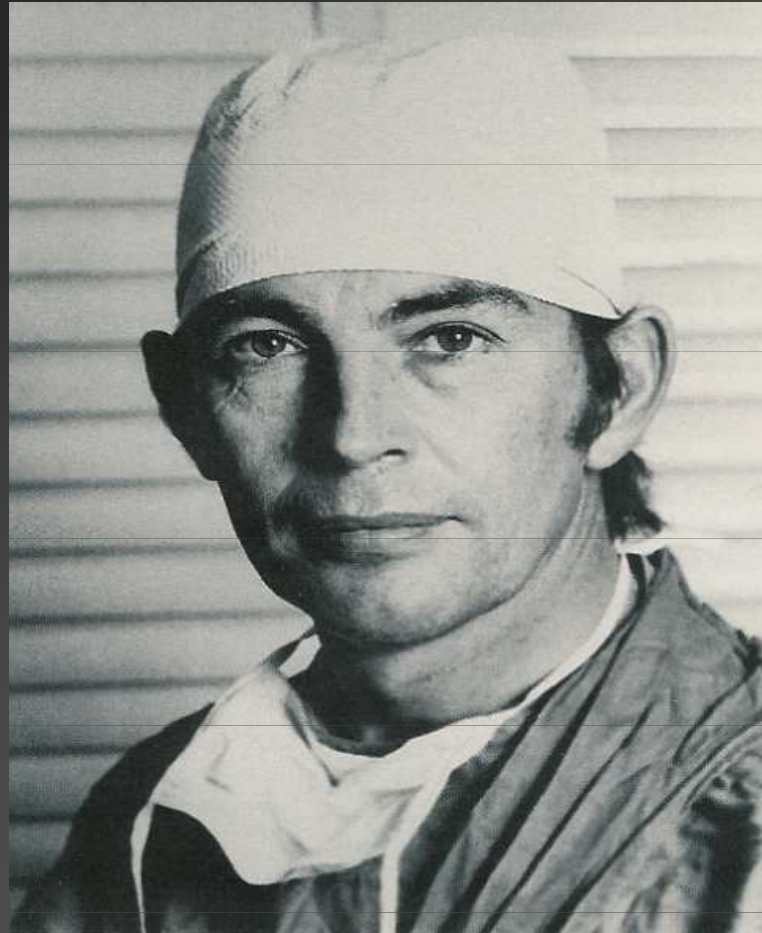
Dávkování

- antikoagulace je účinná při INR 2,0-3,5

Taktika farmakoterapie srdečního selhání

<i>farmakoterapie</i>	<i>asymptomatická dysfunkce LK</i>	<i>Srdeční selhání</i>		
		<i>mírné</i>	<i>středně těžké</i>	<i>těžké</i>
inhibitory ACE				
β-blokátory				
HCTZ				
furosemid				
spironolakton				
digoxin				
kombinace diuretik				
furosemid i.v.				

SRDEČNÍ TRANSPLANTACE

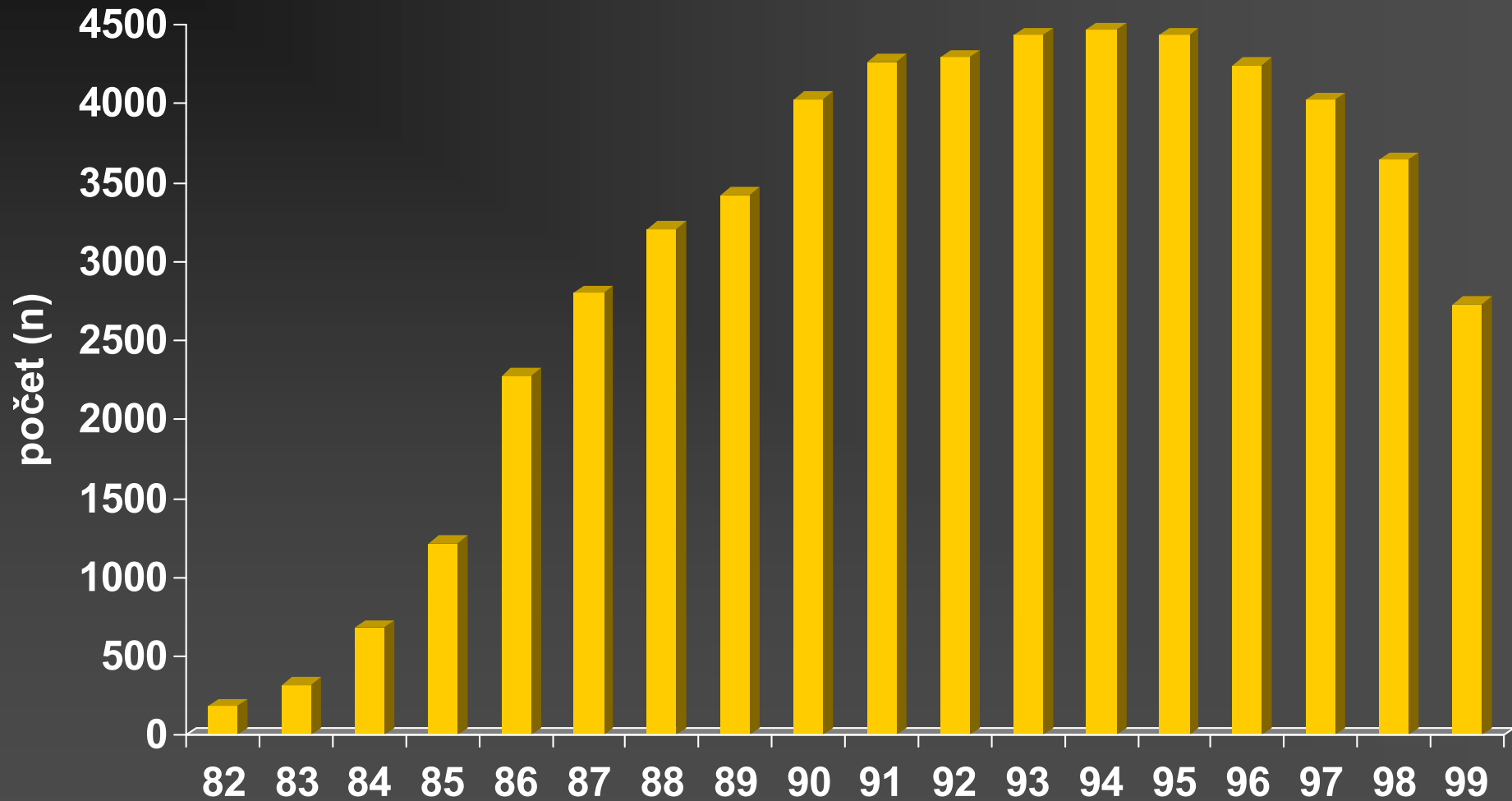
Srdeční transplantace

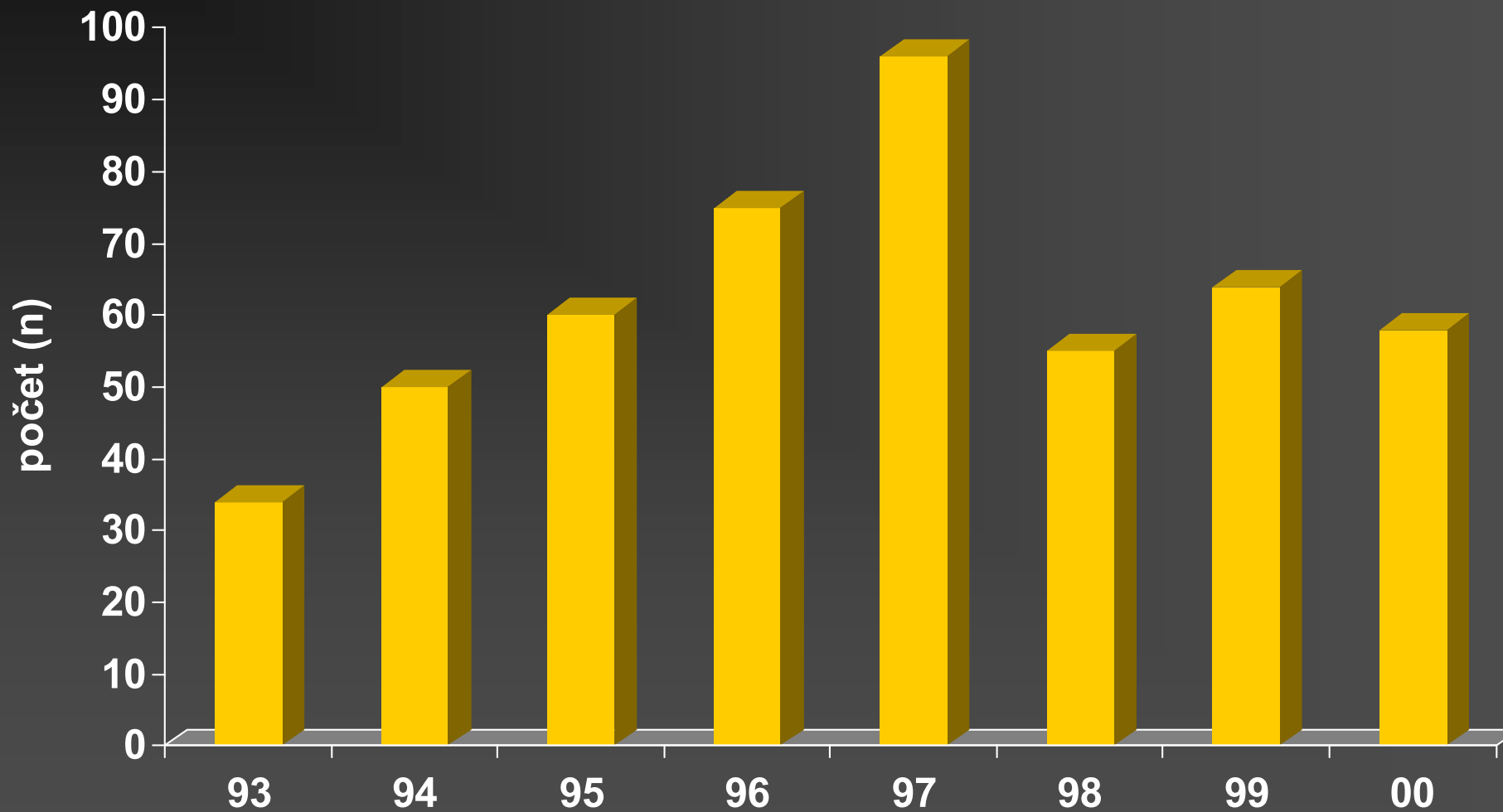
- 1905   pes – pes heterotopická (Carrel)
- 1958   pes – pes ortotopická (Goldberg)
- 1960   operace Lower-Schumway
- 1964   člověk – šimpanz (Hardy)
- 1967   člověk – člověk (Barnard)
- 1968   Bratislava
- 1984   IKEM Praha
- 1992   CKTCH Brno

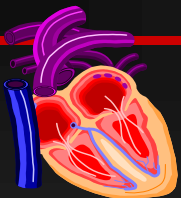

Počty OTS ve světě - ISHLT

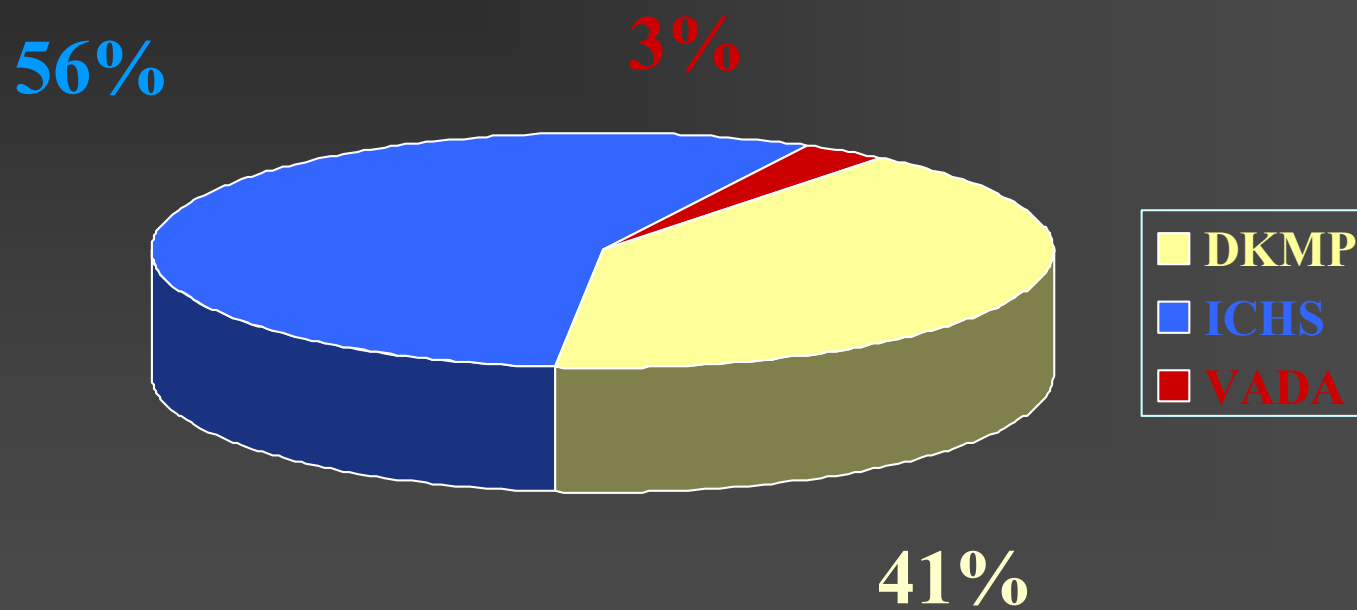

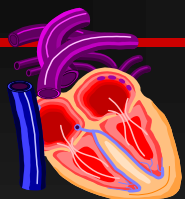
Počty OTS v České republice

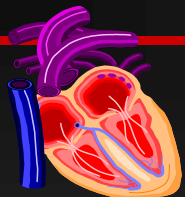

ETIOLOGIE

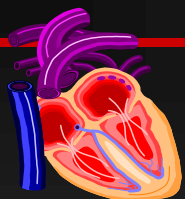

- **NYHA III nebo IV při plné farmakoterapii**
- **nemožnost konvenční kardiologické léčby**
- **pVO₂ < 14 ml/kg/min**
- **EF < 20%**
- **KTI > 60%**
- **Věk < 60 let**

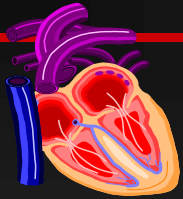
- **Systolické CHSSS**
  - **ICHS s nezvladatenou AP**
  - **Nezvladatelná arytmie**
  - **Hypertrofická KMP- symptomy navzdory terapii**
- NE Amyloid, HIV, sarkom**

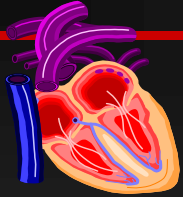
- **fixovaná plicní hypertenze více než 3,5 Wj), T-P gradient >15 mmHg**
- **malignita jiná než kožní**
- **HIV**
- **SLE nebo sarkoidoza s multiorgánovým postižením**
- **věk**

KONTRAINDIKACE

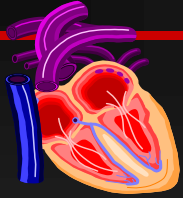
- **závažné plicní onemocnění (FEV 1 méně než 60%, FVC méně než 50%)**
- **těžká kachexie**
- **DM s orgánovým postižením**
- **irreverzibilní jaterní a ledvinné postižení**

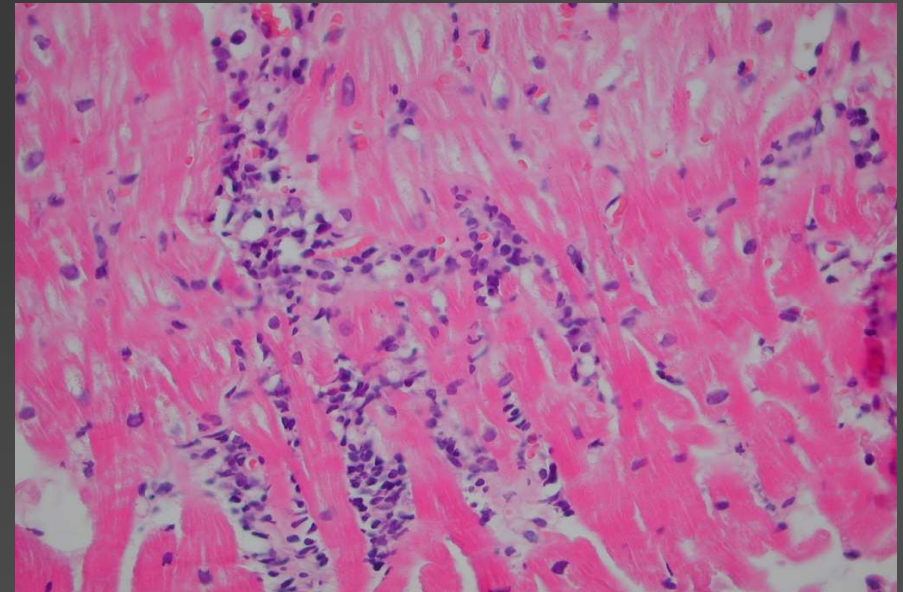
- **čerstvá plicní embolizace**
- **akutní vřed**
- **infekce**
- **psychosociální nestabilita**
- **alkoholismus**

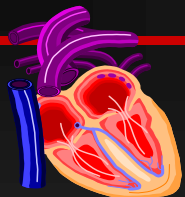
KOMPLIKACE PO OTS ČASNÉ

SELHÁNÍ ŠTĚPU
INFEKCE
REJEKCE

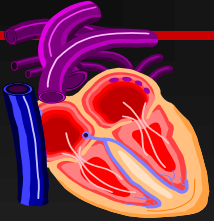

KOMPLIKACE PO OTS POZDŇÍ

INFEKCE
REJEKCE
VASKULOPATIE
METABOLICKÉ (DM, CHRI..)
HYPERTENZE
OSTEOPOROZA
MALIGNITY

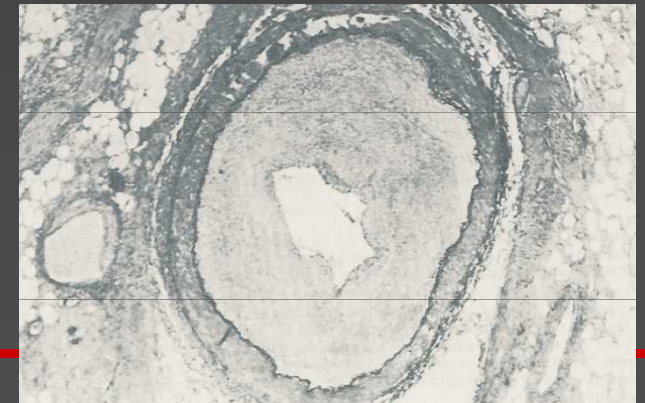

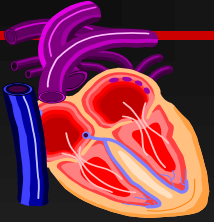
VASKULOPATIE

Příčiny:

imunologické

neimunologické

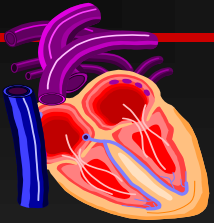
VASKULOPATIE   ICHS

-koncentrická difuzní
proliferace intimy

- dlouhé úseky cév
- vyvíjí se rychle
- malé větve
- kalcifikace zřídka
- kolaterály zřídka

- asymetrické plaky

- fokální léze
- vyvíjí se pomalu
- prox. úseky
- kalcifikace často
- kolaterály často

Farmakologie

ASA

ACE - I

Diltiazem

Statiny

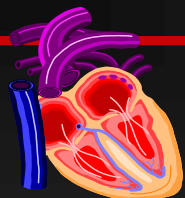
nová imunosuprese?

Invaziva

PTCA

CABG

re OTS

SLEDOVÁNÍ PO OTS SRDEČNÍ BIOPSIE

1. měsíc

1x týdně

2.- 3.měsíc

1x za 2 týdny

3.- 6.měsíc

1x měsíčně

6.-12.měsíc

1x za 3 měs.

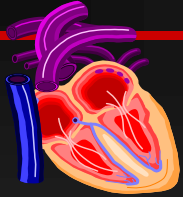
2.rok

1x za 4 měs

po 2 letech

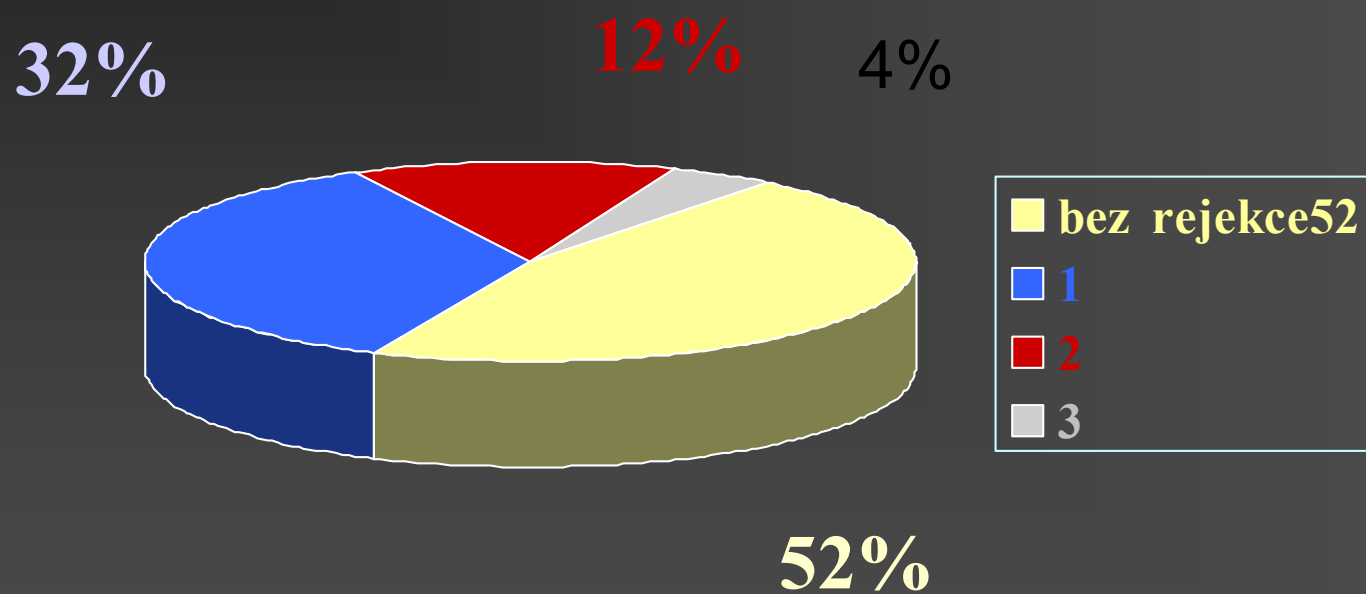
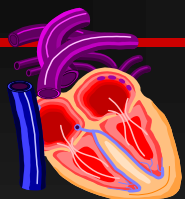
po roce

ISHLT klasifikace

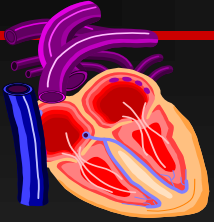
- 0** bez rejekce
- IA** fokální inf. bez nekrózy
- IB** difuzní inf. bez nekrózy
- II** 1 fokus agresivní inf.,
myocyt. léze
- III A** multifokální agres. inf., myocyt. léze
- III B** dif. zánět. proces s nekrózou
- IV** dif. agres. polymorfonukl. inf., nekróza,
hemorrhagie

REJEKCE

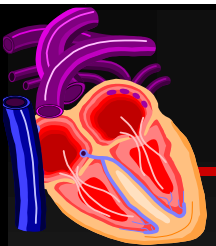

LÉČBA REJEKCE

Solumedrol	121
ATG	4
OKT	2
FK 506	8

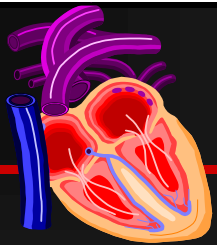

KLASICKÁ IMUNOSUPRESE

cyklosporin

azathioprin

prednison

CYKLOSPORIN interakce

cyklosporinu

- **amiodaron**
- **ciprofloxacin**
- **steroidy**
- **Ca blokátory**
- **H2 blokátory**
- **orální kontracepce**
- **gancyclovir**
- **erytromycin**

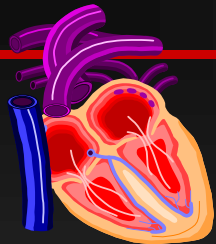

cyklosporinu

- **carbamazepin**
- **cholestyramin**
- **ethambutol**
- **isoniazid**
- **fenobarbital**
- **fenytoin**
- **rifampicin**
- **sulfamethoxazol**

CYKLOSPORIN nežádoucí účinky

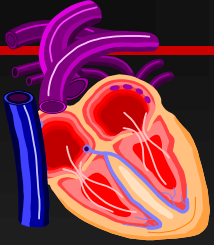

- hypertenze
- hyperlipoproteinémie
- nefrotoxicita/ funkční+morfologická/
- neuropatie
- hyperplasie dásní
- hepatopatie, cholelithiasis

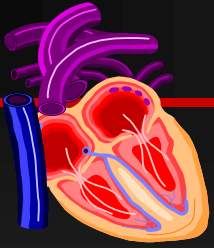
CYKLOSPORIN hladiny

První měsíc	250 – 350 ng/ml
První půlrok	150 - 250 ng/ml
Chronicky	100 – 200 ng/ml

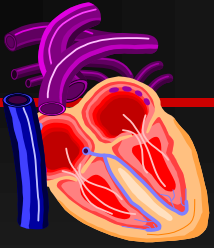
AZATHIOPRIN nežádoucí účinky

- leukopenie
- anemie
- trombocytopenie

**interakce
MILURIT**

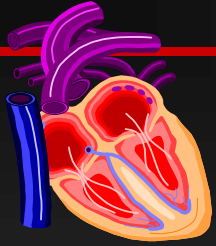
NOVÉ MOŽNOSTI IMUNOSUPRESE

---

tacrolimus FK 506

mykofenolát mofetil

sirolimus (rapamycin)

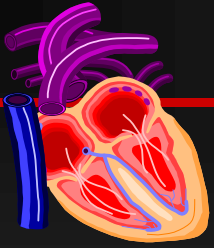

TACROLIMUS hladiny

První půlrok   **15 - 20 ng/ml**

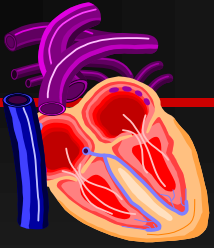
Chronicky   **10 – 15 ng/ml**

Sirolimus

- **↑ chol.   ↑ TG**
- **není nefrotoxický**
- **ne HT a DM**
- **léčba vaskulopatie
(v experimentu)**

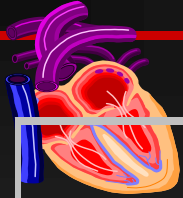

NOVÉ MOŽNOSTI IMUNOSUPRESE

kombinace

cyklosporin + mykofenolát
tacrolimus + azathioprin
tacrolimus + mykofenolát

PŘEŽÍVÁNÍ BRNO

	1 rok	3 roky	5 let
1993	78%	78%	78%
1994	75%	75%	69%
1995	84%	58%	53%
1996	83%	71%	71%
1997	89%	70%	
1998	94%	89%	
1999	78%		
2000	79%		

ŠANCE DO BUDOUČNA?

---

151 dní

BOB TOOLS
1942 - 2001

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST
